

ESGLÉSIA DE MENORCA

**Butlletí oficial
del Bisbat**

Núms. 1 i 2. GENER i FEBRER 1985

SUMARI

DOCUMENTS DEL BISBE	pàg. 4
1. Homilia pel dia de Sant Antoni, abat. Any 1985. "Qui ens farà enfora de Crist?"	
2. Escrit. "Nadal: Déu fet home".	
3. Contestacions a una enquesta sobre la pau. SES CATEQUESIS DEL BISBE	
4. Els signes dels temps.	
5. El dia 17 de gener.	
6. L'Any Internacional de la Joventut.	
SECRETARIA GENERAL	pàg. 15
1. Prevenciones para el año 1985.	
2. Colectas extraordinarias de 1985.	
3. Calendario de días festivos para 1985.	
4. Nomenaments.	
CONSELL DEL PRESBITERI	pàg. 20
Full informatiu del mes de desembre 1984.	
DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS	pàg. 22
Resultados obtenidos en la campaña del DOMUND 1984	
CARITAS DIOCESANA	pàg. 25
Resum de l'any 1984. Càritas interparroquial de Maó: Informe social.	
DELEGACIÓ DIOCESANA D'ECONOMIA	pàg. 36
Col.lecta pro Etiopia. Col.lecta d'ajuda a l'Església diocesana.	
INFORMACIÓ DIOCESANA	pàg. 38
Activitats del Sr. Bisbe. Escola de Teologia: Trobades. Jornada de Càritas diocesana. Associació de Maries dels Sagraris.	

Grups de catequesi de l'arxiprestat de Maó.
Assemblea de joves cristians.
Assemblea arxiprestal de Maó.
40è aniversari de la Capella Davídica.
Cinquanta anys de sacerdocí del Sr. Joan Cavaller.
Festa de la Sda. Família.
Vetla de pregària.
V Setmana per la pau.
Jornada sacerdotal.
Acte a l'Arxiu diocesà.
Setè Centenari de la conquesta de Menorca.
La neu.
Un any de reorganització.
Sor Josefina Pérez, veinticinco años.../...

CONGRÉS D'EVANGELITZACIÓ I HOME D'AVUI..... pàg. 54

Preguntes del qüestionari.

APLEC DE L'ESPERIT '85..... pàg. 56

Invitació a participar-hi.

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA..... pàg. 58

Carta de la Comissió de Litúrgia: "Mejorar la celebración".

NECROLOGIA..... pàg. 62

DOCUMENTS DEL BISBE

1. HOMILIA PEL DIA DE SANT ANTONI, ABAT. ANY 1985

Qui ens farà enfora de Crist?

Estimats germans,

A aquell jove de qui parla l'evangeli d'avui, Jesús va dir-li, com a darrera actitud de la perfecció a la qual el cridava: "Vine amb mi". Si volem, idò, arribar a la perfecció, a la qual nosaltres també som cridats, no n'hi ha prou amb vendre tot el què es té i donar-ho als pobres. És necessari també tornar i anar amb Jesús: "Després, torna i vine amb mi". Es veu que ha d'ésser difícil açò d'anar amb Jesús i seguir-lo per camins de perfecció. Aquell jove va marxar trist, en sentir aquelles paraules.

Més encara; els consells que hem escoltat a la primera lectura d'avui també fan referència a les dificultats que es troben en el seguiment de Déu, en tornar cap a Jesús: "Si has decidit, deia el text, d'ésser un feal de Déu, t'has posat en mans de tota casta de proves". I tot açò encara ho confirmen els interrogants de la lectura segona, treta de la carta de sant Pau als cristians de Roma, insinuant on tindrem les dificultats d'aquest nostre seguiment: "els contratemps, la por, les persecucions, la fam, els perills, la mort".

"Qui ens farà enfora de Crist, que tant ens estima? S'ho pregunta sant Pau. La resposta a donar encara és vàlida ara i aquí. Si avui celebrem amb tanta de solemnitat la festa del nostre Patró sant Antoni, principalment és per recordar i prendre model del seguiment que ell va fer de Jesús. Al revés del jove de l'evangeli, sant Antoni va sebre respondre cabalment a la proposta de Jesús. Va vendre tot el què tenia, va donar-ho als pobres i va partir cap al desert per fer un seguiment dur i

complert de Jesús. I ni es va atrevir, com va fer sant Pere, a demanar què li tocava per haver fet aquest seguiment, confiant totalment en la paraula del Mestre.

És possible, encara avui, aquest seguiment de Jesús? Podem encara anar amb Ell? Qui serà capaç de fer-nos enfora de Jesús? O bé, dit d'altra manera, els contratemps que tenim avui, ens faran enfora d'Ell? Perquè n'hi ha de contratemps, de perills i de temptacions que ens poden apartar del Mestre i barrar-nos el pas cap a la perfecció.

Parlem, per exemple, dels doblers, de les riqueses. Els doblers són una de les primeres causes que poden fer-nos enfora d'ell. En un estudi, realitzat fa poca estona, sobre les noves realitats socials a la nostra illa, s'hi constata que "el pas d'un tipus d'empresa a un altre, ha originat noves formes de relació en la producció i en el treball, amb el seguici de problemes que suposa la seva massificació. S'ha aixecat notablement el nivell de vida, degut a aquest fenomen de "nova indústria", oferint cada dia més la possibilitat de "tenir". Es fan moltes hores de feina, massa vegades en detriment de la persona, de la seva formació i de les seves relacions humanes".

També, en un altre punt, aquest informe diu que "una nova realitat és el desorbitant nivell de vida, que crea un clima materialista i d'ambició. No hi ha excessiu atur, però la desigualtat d'oportunitats crea un desnivell accentuat entre els ingressos d'unes famílies i unes altres. Els preus del mercat estan dalt de tot, entre els primers de tot Espanya". I finalment: "la problemàtica social prevé d'un indegut ús dels mitjans d'adquisició.

Llavors, es poden originar tota casta de conflictes familiars i laborals i, per desgràcia, vénen les discussions, els nervis i els neguits a les famílies, les suspensions de pagaments i les tancades d'empreses i d'indústries, que ocasionen, unes i altres situacions, el malestar i els enfrontaments no desitjats ni vàlids per a la convivència ciutadana".

D'altra banda, però, no podem negar tampoc la generositat dels nostres feels, quan són cridats a donar una mà d'ajuda a les peremptòries necessitats de casa o de fora. Aquest any passat, per exemple, han sortit de la nostra comunitat eclesial de Menorca cap a l'ajuda de necessitats exteriors, la quantitat, en nombres rodons, d'uns vuit milions de ptes. I supòs, i ho afegesc aquí, que les loteries, les rifes, les quinielles i els bingos, per no citar altra cosa, s'enduen també quantitats ingents de les butxaques dels menorquins.

Tot açò ens atraca o ens fa enfora de Jesús? Preval el sentit de responsabilitat, de justícia, de consciència en els nostres negocis i transaccions? O bé, són els doblers, les riqueses, els qui comanden i menen i

orienten la nostra vida? Punt vàlid aquest de reflexió per al seguiment de Jesús que hem de fer a imitació de sant Antoni.

Parlem, si voleu, també de la por. I, per brevetat, només voldria rallar de dues castes de por. La primera, la por, o potser millor diria, l'empegueïment de ser i de comportar-se com a cristià en el moment actual. Es tracta, idò, de la nostra identitat cristiana.

El món es va secularitzant. Prenen força les realitats humanes, exercint la seva autonomia temporal. La democràcia ens ha duit a pluralismes d'ideologies i d'actituds morals i socials. Els problemes que tenim per resoldre són enfocats des de diferents mentalitats i sistemes. I sembla que va perdent força i guanya en indiferència, sobretot entre la joventut, la Bona Notícia, el missatge que els cristians hem de dur al nostre món. La nostra Església, per altra banda, rep crítiques i censures de tots costats i es magnifiquen anècdotes o fets històrics de temps molt anteriors, aplicats a l'actualitat, sense entèmerse dels canvis profunds que s'han aconseguit.

Llavors, en el cor de molts de cristians, entra la por i també l'enyorança d'èpoques passades ja. O bé també, les consciències es relaxen, davant la impetuositat del consumisme i de la permisivitat. Ve el desencant i es perd l'esperança d'un temps que voldríem millor, ple de veritat i de bondat. I tots sabem acomodar-nos a les noves circumstàncies i navegam esmaperduts i aïllats en un món modern que duu la seva marxa cap a altres platges.

Aquesta por, aquest empegueïment dels cristians, serà capaç de fer-nos enfora de Crist? Sabrem reaccionar? Estimarem el món, tal com hem d'estimar-lo i que és per mostrar-li la força dels valors cristians, la promoció dels drets fonamentals de la persona, el servei d'acolliment i de reconciliació d'uns amb els altres, l'acció evangelitzadora d'una Bona Nova, de Crist, present entre nosaltres, com a centre i llum del cosmos i de la història? Sapiguem-ho: l'amor amb què Déu ens estima és l'únic fonament capaç de mantenir ferma sempre la nostra esperança per atracar-nos a Crist.

I l'altra por. Ho sembli o no ho sembli, al fons de tot, tots temem la guerra, la guerra nuclear que pot desfer el nostre món. Si arriben certes notícies que obren esperances a tota la humanitat de que finalment el diàleg entre les dues grans potències pot dur-nos a una pau tan desitjada, també ens en vénen d'altres que enfosqueixen aquesta realitat i poden dur-nos, sembla que irreversiblement, a situacions que no sabem ni com acabaran. Es parla ja, per exemple, de "la possible conversió del port de Maó en la primera base aeronaval d'Espanya i de la OTAN"; o bé de la seva conversió en un port de submarins nuclears, amb tot el què

açò significa de bel.ligerància en uns moments crítics i difícils per a la pau.

Atracats com ja esteim a la celebració del setè centenari de la conquesta de la nostra illa, hauríem de preparar-nos per sobre treure fruit abundós d'aquella efemèride històrica. Nosaltres, els cristians, n'hauríem d'obtenir el delit de véncer pors, perills i contratemps, per identificar-nos com a tals, i fer feina en la reconquesta d'una esperança vibrant per un servei humil i generós a la nostra societat, cap a un creixement de pau, de concòrdia i de reconciliació.

I tots, com a membres de la ciutat terrenal, hauríem de fer feina per aconseguir la realització d'un enteniment per a la millor estructuració de la nostra societat, on les autoritats que comanden s'esforcessin de cada vegada més i principalment per al bé del poble; i que tots els ciutadans sapiguéssim complir i complíssim les obligacions que ens imposa el bé comú.

Germans, encara avui es pot viure i s'ha de viure en cristià. Encara avui podem estimar el nostre món sense haver de cedir ni abandonar res definitivament de la nostra identitat. Hem d'anar amb Jesús: "Vine amb mi".

Vull acabar amb les mateixes paraules de la segona lectura d'avui per animar-vos en la vostra esperança, sabedors que amb la gràcia de Déu podem estar sempre units a ell: "res de l'univers creat no serà capaç de fer-nos enfora de Déu, qui, en Jesucrist, el Senyor, ha demostrat com ens estima".

ESCRIT

2. NADAL: DÉU FET HOME

Aquesta és la nostra fe. Nosaltres, els cristians, creim que l'Infant nascut de Maria, allà a la Cova de Betlem, és vertader Déu i vertader home: Jesucrist, el Fill de Déu.

Un gran misteri embolca aquella primera nit nadalenca. És Déu qui, prenint carn humana, es fica dins de la història de la humanitat. És Déu qui ve i arriba, a la plenitud dels temps, per dur-nos la salvació. Ell és qui salva. Ell és qui pren la iniciativa per tornar a lligar ben fort allò que el pecat primer havia deslligat.

Tot açò ho han expressat suscintament aquestes paraules que vos

copii de la darrera Exhortació pastoral del Papa Joan Pau II, sobre la reconciliació i la penitència: "Aquesta iniciativa de Déu es concreta i es manifesta en l'acte redemptor de Crist que s'irradia en el món per mitjà del ministeri de l'Església. En efecte, segons la nostra fe, el Verb de Déu es va fer home i va venir a habitar la terra dels homes; ha entrat a la història del món, asumint-la i recapitulant-la en sí mateix".

Per açò, els cristians celebren i commemorem el Nadal, no com una festa d'hivern, de solsticis i d'equinoccis. Sinó que ho feim com a principi de la nostra Salvació que vindrà coronada el dia de Pasqua amb la mort i resurrecció del Senyor.

Neix el Redemptor, el Pontífex qui, com a pont i mitjancer, uneix la humanitat amb la divinitat. Que bella i que polida l'expressió de sant Atanasi: "En Jesús, Déu es va fer home perquè l'home esdevingui Déu". O aquella altra frase que trec del teòleg pare Congar; "el fet més sorprenent no és que Jesucrist sigui Déu, sinó que Déu sigui Jesucrist", perquè el miracle més gran és que Déu sigui home. Per açò, "la nostra resurrecció, article suprem de la fe i de l'esperança cristianes, només es assegurada si la resurrecció de Crist és vertadera, és a dir, si vertaderament Déu s'ha fet home".

Déu continua manifestant-se avui. Jesús està present enmig de nosaltres. En la solemnitat de Nadal actualitzam aquesta presència del naixement de Jesús, redemptor i alliberador. Per açò la celebren amb alegria i goig i la festejam amb càntics, agermanats tots en el desig i en la tasca de fer un món més lliure, més solidari i, doncs, més cristià, a causa d'Aquell qui és la Resposta a les esperances d'un poble que "avançava a les fosques i ara ha vist una gran llum".

Nadal: Déu s'ha fet home!

Desembre 1984

(publicat al diari "Menorca")

Antoni, bisbe

3. CONTESTACIONS A UNA ENQUESTA SOBRE LA PAU

1. Què és la pau?

És difícil de definir, perquè me pens que hi ha diverses castes de pau. La pau subjectiva de cada u es pot trobar en situacions i actituds molt diversificades. Objectivament parlant, pau serà com l'equilibri i l'ordre de les coses i el bon comportament exterior de les persones, unes amb altres. Però, la part subjectiva domina les nostres relacions. I llavors, sembla que tothom trobarà la pau i la definirà segons la seva

manera de pensar i veure les coses. Hi ha un salm que diu: "La fidelitat i l'amor es trobaran; s'abraçaran la justícia i la pau". Fidelitat, amor i justícia són conceptes que formen part de la definició de pau.

2. Què es fa a Menorca per la pau? N'hi ha de pau?

Es fa cosa. Des de fa estona, la darrera setmana de l'any, el Secretariat de Joves cristians de Menorca organitza diversos actes que conclouen amb una Eucaristia per pregar per la pau i també per sensibilitzar la nostra gent. Es fa aquí a Ciutadella, i en altres bandes també fan altres actes.

Però vull dir que també es fa altra cosa per la pau a Menorca durant l'any. En actes i actituds de moltes de persones que saben posar pau en els conflictes que es donen. I també tot allò que d'ajuda, d'amor i d'estimació als altres es va fent, potser d'una manera anònima, però eficaç.

Si em preguntau si n'hi ha de pau, he de respondre que sí i, també que no. Si ho concretau al món enter, ja veieu les guerres i destroces que se fan. Si ho anau concretant més al nostre Estat, a la nostra illa, a la nostra ciutat, a les nostres famílies, trobareu encara violències, disputes, enveges, egoïsmes que destrocen la pau. I les drogues? Són un altre camí que se separa de la pau.

3. Menorca, com a espai natural, s'està destruint? Quins interessos hi ha?

Vos contest amb un vers que vaig fer i que es titula "Urbanitzacions". Diu així:

Era un verd amb clapes blanques
Serà un blanc sense cap verd?
El poeta aquí ja es perd
per no sebre res de tanques.

No podem, idò, perdre el "verd" de la nostra natura, no la podem destruir. Sí, perfeccionar. Els interessos solen ser els de sempre: el negoci i els doblers.

4. Què pensa de les expressions: "Si vols la pau prepara la guerra" i "Ull per ull i el món tornarà cec?"

Són expressions pessimistes i bèl·liques. S'ha de dir: si vols pau, prepara la pau. I res de l'altra. El què convé són ulls clars i serens que puguin contemplar el nostre món bell i polític.

5. Què troba que podem fer els joves per la pau? I els estudiants?

Els joves heu d'ésser els grans constructors de la pau. Per açò aquest any el Papa ha donat aquest eslogan per a la Jornada de la pau: "La pau i els joves caminen junts". Els joves i sobretot els estudiants heu d'exigir una educació integral que fomenti la pau. Perquè una educació que fomentàs les guerres, les discòrdies i les violències més tost seria una deseducació. Per açò, és molt important una mentalització per a la pau. Hem de caminar, i els joves heu d'ésser els primers, cap a un Ordre Internacional Nou que es fonamenti en la pau i en la justícia, i no en els interessos creats.

6. Des del seu lloc, què fa per la pau?

Faig el què puc, en la línia exposada abans. Anim i encoratg tant com puc els meus feals de la diòcesi perquè facin camí amb aquests ideals i amb realitzacions pràctiques per establir la pau. I quan convé, mir de posar pau, quan m'ho demanen o veig que tenc obligació de fer-ho.

7. En un món de guerra com el nostre, es pot ésser neutral?

Jo pens que, si neutralitat vol dir: "tant se me'n dóna", "ja s'espavilaran"; si vol dir renunciar a la tasca que tothom ha de fer per establir la pau; si vol dir deixar el meu deure i estar mans plegades per així ajudar indirectament a positures o grups bèl·lics, no es pot ser neutral. De la manera que va el nostre món, per desgràcia, no sé si és del tot possible ser neutral.

Ciutadella, desembre del 1984

(Per a un grup de BUP de l'Institut de Ciutadella)

SES CATEQUESIS DEL BISBE

4. ELS SIGNES DELS TEMPS

(6 - 1 - 85)

"On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist com s'aixecava la seva estrella i venim a presentar-li el nostre homenatge". Són paraules, aquestes que acab de transcriure, d'aquells màgics —els reis

de l'orient— que avui en la festa de l'Epifania del Senyor ens recorda el text evangèlic de la missa. Són paraules que vénen bé als cristians, encara avui, per fer el camí del seguiment de Jesús, tal com van fer aquells reis, un cop vista l'estrella.

Com aquells reis —eren savis que estudiaven les estrelles— els cristians hem de veure i interpretar també els signes del nostre temps pe
així arribar millor a Jesús i retre-li el nostre homenatge. Tots els qui formam l'Església hem de valorar tot el que signifiquen i tot el que diuen les veus del nostre temps. Hem d'escoltar-les, interpretar-les i discernir-les.

Ja ens ho ordenava el Concili, en parlar llargament d'aquest tema. En el decret, per exemple, sobre el ministeri dels preveres ens diu: “els sacerdots escoltin amb gust els seglars, considerant fraternalment els seus desigs i acceptant la seva experiència i competència en els diversos camps de l'activitat humana, a fi de poder reconèixer juntament amb ells els signes dels temps”.

Els canvis profunds que experimenta el nostre món d'avui obren les portes a un període nou de la nostra història. Hi ha fets i mentalitats rellevants que, com diu el Concili, “es pot parlar ja d'una vertadera metamorfosi social i cultural que redunda també sobre la vida religiosa”.

Ens en temem d'aquests signes? Escrutam l'estrella? Pensau només en el sentit de solidaritat, de compartir i d'ajudar als altres que va dominant, per sobre de l'individualisme i de l'egoïsme. Pensau en el sentit, de cada vegada més acusat, sobre la llibertat, la democràcia i la majoria d'edat o maduresa de tothom en els diversos camps socials, econòmics, etc. Recordau els partits polítics anomenats “verds”, amb la seva intencionalitat ecològica, de lluita contra els armaments... Pensau en els objectors de consciència i en el crit quasi bé uníson de tota la humanitat contra les opresions dels governs totalitaris.

Una frase llatina diu que la veu del poble és la veu de Déu. L'Església ha d'escoltar aquesta veu, ha de discernir els signes dels temps i valorar-los a la llum de la paraula divina per què “la veritat revelada per Déu pugui ser més ben escoltada, millor entesa i expressada en forma més adequada”. I açò, tal com els reis de l'orient, per presentar el nostre homenatge al Déu fet home qui va venir no per condemnar sinó per salvar el món.

Encara avui es pot viure en cristià. Encara avui podem estimar el nostre món, sense haver de cedir ni abandonar res definitivament de la nostra identitat. És amb humilitat que hem de presentar-nos al món per procurar servir-lo i ajudar-lo a resoldre les crisis i les incògnites que comporta la vida actual. I açò també ho podem fer unint-nos a l'esforç de tota persona de bona voluntat, sigui de la casta que sigui. No hi valen excuses ni simulacres. Presentant-nos i actuant com a cristians, sense renunciar per res a la nostra identitat, hem de fer feina en aquest món modern que ens ha tocat de viure.

Hem de tenir respecte a l'autonomia propia de les realitats humanes. L'Església, tots els seus membres, conservant la nostra identitat fonamental, no podem tancar-nos a casa, davant l'espectacle que ens ofereix un món que demana a crits més justícia, més veritat, més sinceritat, més amor, açò que va venir a dur-nos l'Infant Jesús.

Tot açò m'ho ha fet present i m'ho fa dir el dia 17 de gener, solemnitat de la festa del nostre Patró sant Antoni, abat, recordant aquella gesta de les hosts del rei Alfons III. Si hem de conservar i vivificar cada dia més la nostra identitat com a poble de Menorca, i fer feina tots a favor de la seva cultura i de la seva llengua, nosaltres els cristians, feels seguidors de Jesucrist, també hem d'esforçar-nos per no perdre la nostra identitat essencial, ans al contrari, de cada vegada més decidir-nos per a l'evangelització del nostre món i la conquesta de més compromís cristià.

5. EL DIA 17 DE GENER

(13 - 1 - 85)

Conservar la nostra identitat cristiana. Viure-la a tots els nivells i cada dia. Heus aquí un repte, un desafiament que avui ens urgeix de manera estimulante a tots els qui formam part de l'Església. Viure segons el que som, segons la nostra fe i les nostres tradicions, però també tenint presents els vertaders valors del nostre temps i l'estil de vida contemporània, és el que ha de marcar i establir adequadament la nostra identitat. Som homes i dones d'aquest temps que hem de sebre conjuminar aquestes dues vessants, si no volem veure'ns desfassats en el món actual, o bé desdibuixats o esborrats de la nostra autèntica realitat cristiana.

El problema és greu. Perquè podem llenegar per una banda o per s'altra. O bé, identificar-nos de tal manera amb els mòbils i la permisivitat desenfrenada de l'actual societat de consum, i així haver de renunciar a valors i posicions essencials a la nostra fe i costums; o bé, instal·lar-nos en un oblit i un menyspreu de les realitats humanes, que no sapiquem impregnar-les de l'esperit evangèlic, com és la nostra obligació.

6. L'ANY INTERNACIONAL DE LA JOVENTUT

(27 - 1 - 85)

Va ser l'Assemblea General de les Nacions Unides qui, el dia 25 de gener del 1980, va decidir de dedicar l'any 1985 a Any Internacional de la Joventut, amb el lema: "participació, desenvolupament i pau".

Hem començat l'any i ja són moltes les veus, els projectes i les realitzacions que se senten, es proposen i s'executen per aquesta celebració. L'Església hi pren part també i ja en l'exhortació del Papa per a la Jornada Mundial de la Pau, celebrada el dia primer de l'any, hi venia dedicat un llarg capítol, fent-ne l'oportuna referència.

Concretant-ho a la nostra illa, la Delegació diocesana de Joventut ja fa estona que es va proposant la realització de diversos treballs de conjunt i d'organització per treure bon profit de la celebració d'aquest any. Tots els nostres moviments juvenils han de prendre part en aquest Any i sabem molt bé que faran el possible perquè la seva participació resulti fructuosa per als nostres joves menorquins.

He llegit l'Informe del Secretariat General de les Nacions Unides sobre aquesta celebració internacional. En ell, s'hi fixen els programes de mesures i d'activitats a realitzar a nivell de cada nació, tant referent al tema de la participació com als del desenvolupament i de la pau.

Aquestes meves retxes d'avui volen ésser una crida a tota la nostra joventut cristiana de l'illa per animar-la i engrescar-la a prendre part en aquesta celebració. Per açò, com a final d'aquest meu encoratjament, vull copiar els principis directors que proposen les Nacions Unides i que, certament, són dignes d'ésser acollits i fer-los nostres, amb la cooperació que l'Església ha de donar per caminar cap a un món més amable i fraternal.

Antoni, bisbe

PRINCIPIS DIRECTORS PER A L'ANY INTERNACIONAL DE LA JOVENTUT

1.— Encoratjar els joves a contribuir als esforços despleats per instaurar la pau internacional, deixar de costat les amenaces de la guerra, reforçar la lluita contra la cursa d'armaments, realitzar un desarmament general i complert i promoure el progrés social i el desenvolupament.

2.— Recolzar les operacions i les iniciatives internacionals, positives en favor de la pau, de l'entesa i del desarmament, tenint en compte les resolucions de l'Organització de les Nacions Unides i de les seves

institucions especialitzades, sobretot les que es dediquen a l'educació per a la pau.

3.— Fer que la gent es convenci de les conseqüències socio-econòmiques dels conflictes internacionals i de la cursa a l'armament.

4.— Promoure els programes d'intercanvi de joves per aconseguir un millor esperit de comprensió entre les nacions i entre les regions.

5.— Reforçar la cooperació i l'acció de la joventut i dels moviments de joves en favor de la pau, de l'entesa i del desarmament, de la independència nacional i del progrés socio-econòmic.

SECRETARIA GENERAL

1. PREVENCIONES PARA EL AÑO 1985

Mes de Enero.

Día 1, solemnidad de Santa María, Madre de Dios, "Jornada Mundial por la Paz.

Día 6, solemnidad de la Epifanía del Señor, Jornada "pro Catequistas Misioneros", con colecta.

Día 17, solemnidad de San Antonio, Abad, Patrón principal de Menorca, Misa diocesana concelebrada en la Santa Iglesia Catedral, presidida por el Rdmto. Prelado.

Días 18-25, Octavario por la Unidad de las Iglesias o Semana de la Unidad. Día 20, "Día del Oriente Cristiano".

Día 20, penúltimo domingo, "Domingo Mundial de la Infancia Misionera", con colecta.

Mes de Febrero.

Día 2, solemnidad de la Santísima Virgen María en la Presentación del Señor, Titular de la Santa Iglesia Catedral.

Días 8-10, viernes y domingo de la segunda semana, Campaña contra el Hambre, con colecta.

Día 28, Miércoles de Ceniza, comienzo de la Cuaresma, día de ayuno y abstinencia. Los viernes de Cuaresma son días de abstinencia; el Viernes Santo, de ayuno y abstinencia.

Mes de Marzo.

Día 3, primer domingo de mes, "Día Nacional de las Vocaciones Hispanoamericanas", con colecta.

Día 16, en la Santa Iglesia Catedral, Misa anticipada con motivo del XVIII Aniversario del fallecimiento del Rdmo. Señor Don Bartolomé Pascual Marroig, Obispo de Menorca (— 17 Marzo 1967).

Día 19, solemnidad de San José, "Día del Seminario", con colecta.

Día 24, se celebra, por primera vez, el Día del enfermo.

Mes de Abril.

Día 3, Miércoles Santo, Consagración de los Santos Oleos.

Día 4, Jueves Santo, "Día del Amor Fraternal", sin colecta.

Días 4-5, Jueves y Viernes Santos, colecta en favor de los Santos Lugares.

Día 7, Domingo de Pascua de Resurrección, colecta para el Obolo o Dinero de San Pedro.

Día 14, II Domingo de Pascua, "Día de la Iglesia Perseguida", con colecta.

Día 28, Domingo IV de Pascua, "Día Mundial de Preces por las Vocaciones", sin colecta.

Mes de Mayo.

Ejercicio del Mes de María.

Día 5, primer domingo del mes, "Jornada Mundial del Clero Indígena", con colecta.

Día 8, solemnidad de la Virgen de Monte Toro, Patrona de Menorca.

Día 12, Bendición Pontifical de los campos de Menorca desde Monte Toro.

Día 19, solemnidad de la Ascensión del Señor, "Día Mundial de los Medios de Comunicación Social", con colecta.

Día 24, solemnidad de María Auxiliadora, Patrona de Ciutadella.

Día 26, solemnidad de Pentecostés, "Jornada Mundial de los Enfermos por el Papa y las Misiones". "Día Nacional de Acción Católica", con colecta.

Es obligación de los socios "aplicar cada año dos Misas por los mutualistas fallecidos" (Art. tercero, h, del Reglamento). No es necesario que se apliquen en el mes de Mayo como anteriormente.

Mes de Junio.

Mes dedicado al Sagrado Corazón de Jesús.

Día 6, solemnidad del Santísimo Cuerpo y Sangre de Cristo, "Día Nacional de Caridad", con colecta.

Día 13, San Antonio de Padua, fiesta onomástica del Rdm. Prelado.

Día 14, solemnidad del Sagrado Corazón de Jesús, Acto de Reparación y Letanías del Sagrado Corazón de Jesús ante el Santísimo (Véase el Boletín del Obispado de 1955, página 67).

Mes de Julio.

Día 25, solemnidad de Santiago, Apóstol, Patrón de España, "Día pro Orantibus en favor de las Monjas de Clausura", con colecta.

Mes de Septiembre.

Día 8, fiesta de Nuestra Señora de Gracia, Patrona de Mahón.

Mes de Octubre.

Ejercicio del Mes del Santo Rosario.

Día 20, penúltimo domingo del mes, "Domingo Mundial de la Propagación de la Fe", con colecta.

Día 27, con motivo del Aniversario del comienzo del ministerio de Juan Pablo II como Supremo Pastor de la Iglesia (22-10-1978), "Día del Papa", con colecta.

Mes de Noviembre.

Ejercicio del Mes o Novena de Animas.

Día 3, primer domingo del mes, "Día de las Migraciones", con colecta.

Día 5, VIII Aniversario de la Ordenación Episcopal del Rdm. Prelado y de la toma de posesión de la Diócesis (5-11-1977).

Día 17, tercer domingo del mes, "Ajuda a l'Església diocesana", con colecta.

Día 24, solemnidad de Jesucristo Rey del Universo, Acto de Consagración del Género Humano a Jesucristo Rey y Letanías del Sagrado Corazón de Jesús (Véase el Boletín del Obispado de 1959, núm. 9, página 133). "Día de la Catequesis", con colecta, cuyo importe se destina totalmente a la propia Parroquia.

Mes de Diciembre.

Día 26, fiesta de San Esteban, Protomártir, Patrón secundario de Menorca.

2. COLECTAS EXTRAORDINARIAS DE 1985

1.— Catequistas Misioneros	6 Enero
2.— Santa Infancia	20 Enero
3.— Campaña contra el Hambre	10 Febrero
4.— Día de Hispanoamérica	3 Marzo
5.— Día del Seminario	19 Marzo
6.— Santos Lugares	4-5 Abril
7.— Dinero de San Pedro	7 Abril
8.— Iglesia Perseguida	14 Abril
9.— Clero Indígena	5 Mayo
10.— Medios de Comunicación Social	19 Mayo
11.— Día de la Acción Católica	26 Mayo
12.— Día Nacional de Caridad	6 Junio
13.— Pro Claustros necesitados	25 Julio
14.— Día del Domund	20 Octubre
15.— Día del Papa	27 Octubre
16.— Día de las Migraciones	3 Noviembre
17.— "Ajuda a l'Església diocesana"	17 Noviembre
18.— Día de la Catequesis	24 Noviembre

3. CALENDARIO DE DIAS FESTIVOS PARA 1985

Fiestas oficiales.

1 de Enero	Año nuevo.
19 de Marzo	San José.
5 de Abril	Viernes Santo.
8 de Abril	Lunes de pascua.
1 de Mayo	Fiesta del trabajo.
6 de junio	Corpus Christi.
25 de Julio	Santiago Apóstol.
15 de Agosto	La Asunción.
12 de Octubre	Día de la Hispanidad.
1 de Noviembre	Todos los Santos.
25 de Diciembre	Navidad.

Fiesta de la Comunidad Autónoma.

26 de Diciembre

Segunda fiesta de Navidad.

4. NOMENAMENTS

Amb data del 15 de desembre de 1984, el Sr. Bisbe ha nomenat Consiliari de Càritas Interparroquial de Ciutadella, al Sr. Modesto Camps Mascaró, rector de la parròquia de St. Rafel, per tres anys.

I amb data del 1 de desembre de 1984, ha nomenat rector de la parròquia de Sant Climent al Sr. Manuel Bonet Fuster de la Societat de Missioners de l'Àfrica.

CONSELL DEL PRESBITERI

FULL INFORMATIU DEL MES DE DESEMBRE DE 1984

Amb l'assistència de tots els seus components, el Consell del Presbiteri es reuneix a Ca'l Bisbe el dia 19 de desembre de 1984 sota la presidència del Sr. Bisbe. Després de la pregària de Tèrcia, es fa la lectura de l'Acta de la sessió anterior i és aprovada.

Nous estatuts del Consell del Presbiteri.

Es comença l'estudi dels nous estatuts del Consell del Presbiteri a partir de la nova redacció que substitueix els elaborats a la diòcesi immediatament després del Concili Vaticà II i des del nou Codi de Dret Canònic.

Es fa un repàs detallat de tots els articles a fi de presentar una redacció esmenada per a l'estudi han de fer els arxiprestats en la reunió del mes de gener.

Volem optar una vegada més per la corresponsabilitat i que als preveres se'ls reconegui els propis drets i maduresa en tots els sentits. El Sr. Bisbe manifesta que el Consell del Presbiteri ha de continuar com fins ara, ja que té una funció important i aquesta és eminentment pastoral.

Preparació del VIIè Centenari de la Conquesta de Menorca.

Vistes totes les aportacions dels arxiprestats, riques de contingut i amb moltes propostes, es veu clar que ens hem de moure en una línia totalment pastoral, tot i que l'Església té unes aportacions culturals i històriques a fer en col.laboració amb altres entitats.

Queda aprovada per unanimitat la proposta d'una Comissió que

posi en marxa dita preparació del VIIè Centenari. Formen aquesta Comissió: El Sr. Bisbe, Mns. Antoni Deig; el Vicari General, Mn. Rafael M.ª Oléo; el Sr. Gabriel Julià; i el secretari del Consell, Mn. Sebastià Taltavull.

Aquesta Comissió es reunirà abans de finalitzar l'any 1984 i té com a objectiu posar en marxa tota l'organització eclesial del VIIè Centenari, creant les comissions i subcomissions necessàries per a dur a terme —en tots els aspectes aportats pels arxiprestats— dita celebració.

Posteriorment es parlarà de la relació que ha de mantenir l'Església amb les institucions i organismes ciutadans i insulars que assegurin la col·laboració en lo que es cregui necessari.

Congrés "Evangelització i home d'avui".

Es decideix organitzar la preparació del Congrés per arxiprestats en el sentit de repartir el material a totes les comunitats, parròquies i grups que ho puguin treballar. S'ha de demanar més material o es pot avançar a través de fotocòpies a fi de guanyar temps. Queden encarregats de la coordinació del treball de preparació d'aquest Congrés el Vicari General i el Secretari del Consell del Presbiteri.

Província Eclesiàstica de les Illes Balears.

El document de presentació ja està preparat per a una darrera lectura. Han quedat incorporades totes les aportacions fetes des dels arxiprestats menorquins pel Consell del Presbiteri, lo qual dóna més amplitud i concreció al document que presenta la realitat de cada illa.

Ja s'han fet gestions amb el Bisbe encarregat, dels límits territorials de les diòcesis. Sembla, de moment, que s'ha d'esperar un temps, pel fet de que hi ha diòcesis que es troben esperant des de temps solució al seu problema territorial.

Ordre del dia per a la reunió arxiprestal del 9-1-85.

- 1.— Estatuts del Consell del Presbiteri.
- 2.— Comunicacions i experiències per enviar al Congrés sobre "Evangelització i home d'avui".

Ciutadella de Menorca, 19 de desembre de 1984

Sebastià Taltavull Anglada, secretari

DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS

Resultados obtenidos en la Campaña del Domund 1984 y comparativos del año anterior.

PARROQUIAS E IGLESIAS	A Ñ O S	
	1.984	1.983
CIUDADELA		
Catedral.	138.000	139.700
S. Francisco.	70.508	70.700
S. Esteban.	38.580	38.467
S. Rafael.	40.375	27.170
S. Antonio Ma. Claret.	28.157	10.089
Santuario María Auxiliadora.	102.000	50.000
S. Miguel.	51.434	41.071
Santo Cristo.	10.249	14.675
Santa Clara.	53.413	5.005
S. Antonio Abad (Hospital).	4.301	8.250
Hermanas Carmelitas.	6.900	14.190
SUMAS.	543.917	419.317

MAHON

Santa María	185.918	149.290
Ntra. Sra. del Carmen	92.542	84.772
S. Francisco	82.600	81.700
La Concepción	63.869	69.787
Santa Eulalia	15.460	15.388
S. Antonio Abad	7.425	5.000
S. José	47.458	49.683
Ermita Ntra. Sra. de Gracia	5.529	12.573
Capilla de la Consolación	6.445	25.155
Capilla Residencia Sanitaria	41.025	25.135
Monasterio Concepcionistas	12.067	37.155
S. Cayetano (Llucmessanes)	5.696	6.102

SUMAS 566.034 561.740

ALAYOR, Parroquia	200.000	153.500
Villa-Carlos, Parroquia	41.690	35.000
San Luis, Parroquia	33.618	36.811
Mercadal, Parroquia	62.602	79.098
Santuario Monte-Toro	40.000	22.000
Ferrerías, Parroquia	395.682	374.650
S. Cristóbal, Parroquia	90.000	41.700
S. Clemente, Parroquia	32.200	29.500
Fornells, Parroquia	14.355	

SUMAS RESTO PARROQUIAS 910.147 772.259

SUMAS TOTALES 2.020.098 1.753.316

OTRAS APORTACIONES

CIUDADELA

Guardería Hermanas Franciscanas		11.000
Guardería Xipell	30.761	
Colegio Consolación	60.300	50.500
Particulares anónimos		75.000

SUMAS 91.061 136.500

MAHON

Colegio Fontirroig		500
Colegio Virgen de Gracia	2.813	11.001
Colegio Virgen del Carmen	6.956	11.550
Colegio Inmaculado Corazón de María . . .	43.000	38.100
Colegio S. José	48.440	41.600
Colegio La Salle	16.200	16.000
Colegio Antoni-Joan	14.256	18.526
Colegio Primo de Rivera	11.750	11.143
Colegio Estación Naval	2.120	2.000
Guardería S. Juan	3.050	3.500
Catequesis Santa María	11.500	6.775
Cofradía Sagrada Familia	1.000	500
Particulares anónimos		11.000

SUMAS	161.175	172.195
-----------------	---------	---------

ALAYOR

Colegio La Salle	26.100	31.585
----------------------------	--------	--------

COMISION DIOCESANA

Beneficio neto venta Lotería Navidad	62.000	72.000
--	--------	--------

SUMAS TOTALES	340.336	412.280
-------------------------	---------	---------

RESUMENES

Aportaciones Parroquias e iglesias	2.020.098	1.753.316
Otras aportaciones	340.336	412.280

TOTAL RECOGIDO	2.360.434	2.165.596
--------------------------	-----------	-----------

CÀRITAS DIOCESANA

RESUM DE L'ANY 1984

Presentació.

Aquestes dades són un esboç del treball que han realitzat els membres de Càritas al llarg del present any. Són dades provisionals. Falten, per exemple, recollir els resultats de la col·lecta nacional per Etiòpia...

El més important no és allò que s'escriu, sinó allò que es viu. Amb tot, aquestes dades poden donar a conèixer un poc la idea del treball que en nom de la comunitat Catòlica de Menorca, Càritas realitza.

Esteim contents de poder prestar aquest servei, i amb aquest servei hem rebut molt més del que hem donat, que és molt poc.

La Caritat és una festa, i aquell que sap viure-la, contagia als que amb ell conviuen: en compartir l'experiència del quefer diari, se suavitza el seriós problema social de la marginació, de la pobresa, de la indigència que la nostra societat genera tots els dies, i sempre sobre el més petits i necessitats.

Saber compartir i no acaparar, saber clarament que MENTRE TU VIUS, ALTRES MALVIUEN, exigeix la major atenció i delicadesa vers el veí, el conegut o cap a qualsevol necessitat que va pel món amb la mà estesa, perquè realment precisa de la nostra ajuda.

Déu us pagui a tots el bé que haveu fet.

Nadal 1984

CARITAS PARROQUIAL D'ALAIOR

Ajudes diverses	18.500
Pagament passatges	9.000
Préstecs	85.000
Rehabilitació alcohòlics.	25.000

CARITAS INTERPARROQUIAL DE CIUTADELLA

Dades provisionals de les despeses que algunes parròquies de Ciutadella han gastat per ajuda als necessitats

695.390

Serveis prestats:

- Tramitació de documentació jubilats
- Visites periòdiques a malalts
- Ajudes per desaucis
- Ajudes a minusvàlids
- Roperia
- Mobles a varies famílies
- Menjador escolar i de transeünts
- Menjars condimentats
- Passatges a transeünts
- Beques ajuda a toxicòmans

Càritas Interparroquial de Ciutadella ha rebut del Consell Insular 500.000 ptes. per ajuda domiciliària de Ciutadella, Ferreries, Mercadal, Migjorn-Gran i Fornells.

CARITAS PARROQUIAL D'ES CASTELL

Ajudes econòmiques efectives 100.000

Serveis prestats:

- Tramitació documents (5)
- Assessorament jurídic per recursos pensions (2)
- Cercar feina (2)
- Avals i certificats (1)
- Ajudes alimentació (6 famílies)
- Robes (6 famílies)
- Mobles i útils (2)
- Pagament deutes (1)

CARITAS PARROQUIAL DE FERRERIES

Ajudes econòmiques efectives 457.299

Serveis prestats:

- Ajudes econòmiques (7 famílies)
- Ajudes escolars (11)
- Ajudes a filigresos i transeünts

CARITAS PARROQUIAL DE FORNELLS

S'han atés els casos que han precisat ajuda.

CARITAS INTERPARROQUIAL DE MAÓ

Serveis prestats:

— Transport i desplaçaments (29)	152.799
— Allotjaments (86)	36.600
— Menjar transeünts (137)	74.600
— Queviures (176)	149.192
— Medicines (104)	65.851
— Pròtesis i aparells ortopèdics (12)	60.140
— Visites metge (10)	40.000
— Desahucis i lloguers (41)	401.827
— Llum i aigua (32)	112.553
— Llibres i matrícules (18)	23.261
— Roba (460)	54.919
— Mobles i útils (64)	62.846
— Pagament deutes (24)	230.170
— Ajudes alcohòlics i drogadictes (6)	145.000
— Ajuda domicili (543)	340.789
— Assistència personal (193)	63.000
— Menjar condimentat (401)	223.000
— Ajuda rissaga Ciutadella	125.000
— Despeses funcionament	85.907

S'han atés també:

- Assessorament jurídic per recursos pensions (273)
- Cercar feina (176)
- Certificats i informes (58)
- Tramitació de documents (80)
- Gestions diverses (206)
- Visites (160)
- Campanya Nadal 1983 (70 paquets)

Han entrat:

De socis protectors	313.543
Per donatius	1.607.571
Caixons de les Esglésies	106.100
Dia Nacional de Càritas	343.923
Del Fons d'Assistència Social	350.000

Del Consell Insular per ajuda a domicili a Maó, Alaior, St. Lluís, Es Castell i Sant Climent	500.000
L'Ajuntament ha col.laborat en la contratació d'una treballadora familiar per	284.928

CARITAS PARROQUIAL D'ES MERCADAL

S'han atés els casos que han precisat ajuda.

CARITAS PARROQUIAL DE MIGJORN-GRAN

S'han atés els casos que han precisat ajuda.

CARITAS PARROQUIAL DE SANT CLIMENT

Serveis prestats:

- Assessorament jurídic per recursos pensions (2)
- Ajuda menjar (1 família)
- Visites (vàris casos)

CARITAS PARROQUIAL DE SANT LLUÍS

Serveis prestats:

- Assessorament jurídic per recursos pensions (4)
- Mobles i útils (1)
- Llum (2)
- Paquets roba enviada a Bolívia (4)
- Préstec sense interés (50.000 ptes.)
- Ajudes transeünts i aturats (varis casos)
- Visites malalts (vàris casos)
- Campanya de Nadal (vàris ajudes)

CARITAS DIOCESANA

ENTRADES

Existència caixa al 1-12-82	374.368
Interessos Llibreta banc.	11.235
Donatiu de la "Companyia de Maria" per l'atur	100.000
Dia Nacional de Càritas (aportacions de les parròquies a la Càritas Diocesana).	335.950
Donatiu i aportacions vàries	63.532
Reintegrament donatiu	100.000

Almoina penitencial	40.219
Donatiu del Consell Insular per ajuda a domicili	500.000
TOTAL	1.525.304
SORTIDES	
Impresos, fotocòpies i correspondència	25.747
Traspàs a Càritas de Maó del donatiu de la "Companyia de Maria" per l'atur	50.000
Traspàs a Càritas de Ciutadella del donatiu de la "Companyia de Maria" per l'atur	50.000
Ajuda a Càritas de Migjorn-Gran	19.000
Donatiu malalt	100.000
Ajuda a Càritas d'Alaior	100.000
Cuota diocesana a Càritas Catalano-Balear	12.330
Despeses per viatges	76.720
Ajuda a domicili	100.000
Traspàs a Càritas interparroquial de Maó del donatiu del Consell per ajuda a domicili (per Maó, Es Castell, Sant Lluís, Alaior)	500.000
A fons nacional de Càritas	193.885
Existència en caixa 30-11-84	297.622
TOTAL	1.525.304
Resultat de la col·lecta feta el passat 21 de juny, festa del CORPUS CHRISTI, diada de la caritat.	
CIUTADELLA	
La Catedral	171.000
St. Francès	43.347
St. Esteve	10.046
St. Rafel	55.297
St. Antoni Ma. Claret	2.675
Ma. Auxiliadora	15.000
Carmelites	3.000
Sta. Clara	2.600
St. Crist	7.000
Hospital	3.295
St. Miquel	50.190
TOTAL PARCIAL	363.450

ALAIOR

Ferrerries	95.000
Mercadal	11.000
El Toro	5.000
Migjorn	28.600
Fornells	5.000
Alaior	85.188

TOTAL PARCIAL 229.788

MAÓ

Sta. Maria	189.740
El Carme	74.900
St. Francesc.	99.000
La Concepció	56.130
Sta. Eulàlia	28.000
St. Antoni	6.680
Gracia	1.305
Concepcionistes.	18.475
St. Josep	30.230
Res. Sanitària	13.000
La Consolació	13.000
Hospital Militar	6.500
Sta. Agüeda	5.005
Llucmaçanes	6.505
St. Climent	23.133
St. Lluís	25.940
Es Castell	11.905

TOTAL PARCIAL 606.568

TOTAL

Ciutadella	363.450
Alaior	229.788
Maó	606.568

Total 1.199.806

COLLECTA PRO RISSAGA DE CIUTADELLA

CIUTADELLA

Catedral (missa caixers)	213.377
St. Francesc.	44.896
St. Esteve	9.696
St. Rafel	35.559
P. Claret	47.240
Salesians	77.000
Carmelites	6.571
Sta. Clara.	4.047
St. Crist.	7.793
Hospital.	3.700
St. Miquel	44.962
Sa Farola.	7.600
Los Delfines	9.615
	<hr/>
	512.056

ALAIOR

Ferrerries	143.414
Mercadal	16.140
El Toro	20.062
Migjorn	34.500
Fornells.	
Alaior	49.434
	<hr/>
	263.550

MAÓ

Sta. Maria	45.855
St. Francesc.	46.300
El Carme	29.455
La Concepció i St. Josep	27.828
Sta. Eulàlia	23.075
St. Antoni	3.608
Concepcionistes.	7.217
Residència Sanitària	5.030
St. Joan	4.600
Hospital Militar i Explanada	4.000
Llucmaçanes	2.475
St. Climent	16.203

St. Lluís	21.035
Es Castell.	7.700
Càritas interparroquial.	125.000
	<hr/>
	369.381

CÀRITAS INTERPARROQUIAL DE MAÓ

Informe Social

Les dades que a continuació es relacionen són conseqüència del treball realitzat a Càritas Interparroquial de Maó durant el present any. Tot això recollit només en els casos en els quals s'ha fet fitxa o obert expedient. Malgrat que no s'engloba tota la problemàtica de les famílies i persones assistides les xifres són mereixedores d'una oprofundida anàlisi que cada cristià s'ha de fer personalment, més que no de realitzar un treball científic.

La nostra ciutat té fama de no tenir autèntica pobresa. Certament, no té punt de comparació amb la d'altres ciutats o d'Espanya i d'altres països; però hem de reconèixer que anam "progressant" i que alguns dels nostres germans molt propers a nosaltres sofreixen, més que d'una pobresa total, de la mancança de moltes coses necessàries, que altres despilfarren sense importar-los els sofriments dels altres: d'aquells que malgrat voler treballar no troben un lloc de treball, d'aquells que volen menjar però no en tenen; d'aquells altres que volen només algú que els escolti i els acompanyi, i tampoc no troben aquesta companyia.

Davant aquests fets és freqüent sentir exclamacions com que treballin!, que s'organitzin!, ignorant que la pobresa és un fenomen múltiple, que prové de la falta de salut, de cultura, d'esperit, a més de totes les formes de no tenir les coses més necessàries.

Que aquest simple informe sigui una crida a la generositat, a la col.laboració i, sobretot, a la solidaritat i al respecte a què tota persona té dret i necessita.

CARITAS INTERPARROQUIAL DE MAÓ

Número de casos atesos:	Adults	Ancians	Total
SEXE — Homes	55	23	78
— Dones	65	53	118
— Total	120	76	196
Segones entrevistes	401	164	565

ESTAT	Adults			Ancians		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
— Fadrí	32	14	46	10	22	32
— Casat	15	36	51	8	9	17
— Viudo	0	2	2	4	20	24
— Separat	8	13	21	0	1	1
— No consta	0	0	0	0	2	2
— Total	55	65	120	23	53	76

EDAT	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
— 15-24 anys	15	13	28	0	0	0
— 25-34 "	19	30	49	0	0	0
— 35-44 "	10	12	22	3	1	4
— 45-54 "	7	5	12	4	3	7
— 55-65 "	4	2	6	5	13	18
— 65 endavant	0	0	0	11	35	46
— No consta	0	3	3	0	1	1
— Total	55	65	120	23	53	76

LLOC DE PROCEDÈNCIA	Adults	Ancians	Total
Menorca	24	53	77
Catalunya i Balears	15	2	17
Astúries	1	1	2
Cantàbria	10	4	14
Basco-Navarra	11	0	11
Galícia	1	0	1
Madrid	12	1	13
Aragó	1	0	1
Llevant i Múrcia	9	1	10
Andalusia	32	14	46
Estrangers	4	0	4
Total	120	76	196

PROFESSIÓ	Adults	Ancians	Total
Obrers qualificats	1	—	1
Obrers no qualificats	23	—	23
Mestressa de casa	23	—	23
Jubilats i pensionistes	3	—	3
Aturats	40	—	40

Transeünts.	30	—	30
Jubilats	—	30	30
Pensionistes F.A.S.	—	12	12
Pensionistes S. Social.	—	34	34
Total	120	76	196

PERSONA QUE SOL.LICITA AJUDA

	Adults	Ancians	Total
Cap de família.	20	1	21
Mestressa de casa.	47	5	52
Interessat.	44	41	85
Altres familiars	0	3	3
Institucions i altres	6	26	32
No consta	3	0	3
Total	120	76	196

TIPUS DE VIVENDA

	Adults	Ancians	Total
Pròpia	4	30	34
Lloguer	61	37	98
Rellogats	11	0	11
Pensió o hostal	17	5	22
Cova	5	0	5
Sense allotjament	22	0	22
Hospital i R. Ancians.	0	4	4
Total	120	76	196

TIPUS D'ASSISTÈNCIA

Transport i desplaçaments.	29
Allotjament.	86
Menjars (transeünts)	137
Queviures (famílies)	176
Medicació (receptes)	104
Pròtesis i aparells ortopèdics	12
Metge (visites o consulta)	10
Pagaments desahucia i lloguers	41
Pagament aigua i llum	32
Pagament deutes	24
Roba de vestir i mantes	460
Mobles i utensilis.	64
Campanya de Nadal (paquets)	70

AJUDA PER TRACTAMENT I REHABILITACIÓ D'ALCOHÒLICS I DROGODEPENDENTS

Informació, gestions i ajuda econòmica. 401

SERVEI D'AJUDA A DOMICILI

Feines de casa 543
 Assistència personal. 193
 Menjars condimentats 1.858
 Menjars sense condimentar 401

	Adults	Ancians	Total
Informació i assessorament jurídic (recursos i pensions). .	225	48	273
Recerca de treball	176	—	178
Certificats i informes.	22	36	58
Tramitació de documents . . .	47	33	80
Gestions a Institucions i altres	141	65	206
Visites	40	120	160

DELEGACIÓ DIOCESANA D'ECONOMIA

Col·lectes pro Etiopia i Ajuda a l'Església diocesana

Parròquia	Pro Etiopia	Església diocesana
CIUTADELLA		
Catedral.	101.464	73.950
St. Francesc.	104.213	64.613
St. Esteve	7.758	25.123
St. Rafel		41.035
St. Antoni Ma. Claret . . .	3.445	17.034
St. Miquel	43.306	12.350
St. Crist.	2.436	6.935
Sta Clara	2.366	3.149
Carmelites		1.720
Hospital.		5.000
MAÓ		
Sta. Maria	68.000	73.586
St. Francesc.	44.000	35.300
N. S. Carme.	31.200	22.013
La Concepció	9.307	39.385
Sta. Eulàlia	9.500	4.000
St. Antoni	4.300	4.391
St. Josep		20.000
Verge de Gràcia.		3.192
Concepcionistes.	11.725	4.538
Residència Sanitària		34.200

Llucmassanes.	3.781	1.402
Sant Joan	800	
Col.legi V. de Gràcia	15.300	
P. Castrense.	10.000	
C. Sgda. Família	1.000	
ALAIOR.	35.754	47.845
FERRERIES.	60.000	60.318
MERCADAL.	10.263	30.876
El Toro	6.400	12.000
MIGJORN.		22.800
ES CASTELL		9.935
SANT LLUÍS	13.975	14.442
SANT CLIMENT.	5.948	10.310
FORNELLS		
Altres donatius	185.814	
TOTALS.	<u>781.055</u>	<u>701.442</u>

INFORMACIÓ DIOCESANA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Mes de desembre 1984.

1.— És al Santuari de El Toro, al final del recés per a sacerdots que ha dirigit Mn. Joan Batlles, de Barcelona.

2.— Es reuneix amb els rectors de Ciutadella, sopant amb ells al Seminari.

3.— Rep visites.

4-7.— És a Roma per assumptes de la diòcesi.

8.— Concelebra l'Eucaristia a la Catedral, en la solemnitat de la Puríssima. Al capvespre, concelebra l'Eucaristia a la capella de les monges concepcionistes, a Maó.

9.— A migdia, presideix la reunió extraordinària de les Conferències de Sant Vicent de Paül, de Ciutadella, al Seminari. A les 4 del capvespre, va a Ferreries, on es celebra un acte eucarístic per commemorar els 40 anys de l'associació de les Maries dels Sagraments. A les 7, a sant Antoni, de Maó, assisteix a la trobada-assemblea del Moviment de joves cristians de Menorca.

10.— Rep visites. Al capvespre, administra la confirmació a una parella de nuvis, a la parròquia de St. Esteve, de Ciutadella.

12.— Rep visites.

13.— Al capvespre, és a Maó on rep visites i administra la confirmació a una parella de nuvis, a Sta. Maria.

14.— Rep visites. Al vespre, va a sopar amb el personal de Ràdio Popular de Menorca, en el 29è. aniversari.

16.— Al capvespre, presideix la reunió de l'Assemblea arxiprestal de Maó, a la casa d'A. Catòlica.

17.- Rep visites.

18.— Al capvespre, visita les monges clarisses, de Ciutadella. Més tard, rep visites.

19.— Presideix, a cal Bisbe, la reunió mensual del Consell del Presbiteri. Al capvespre, visita les obres que es fan al pati de la parròquia de st. Rafel, a Ciutadella.

20.— Rep visites. Al capvespre, és a Maó on rep visites, entre altres una amb el Sr. Batle de Maó. Després, és al diari Menorca, amb motiu de la felicitació de les festes de Nadal.

21 — Rep visites. Al capvespre, és al Seminari on sopa amb els seminaristes i ralla amb ells en particular, d'un a un, sobre el curs al Seminari.

22.— Al matí, a les 9,30, presideix la reunió del claustre de professors del Seminari. I al capvespre va a Ferreries per assistir a una reunió dels equips de la Mare de Déu, de Ferreries i Ciutadella.

23.— Celebra l'Eucaristia a la Catedral, amb motiu dels 40 anys de la fundació de la Capella Davídica. Més tard, assisteix al dinar, i al concert que es dona a l'Església del Roser.

24.— Rep visites, amb motiu de les festes de Nadal. A la nit, presideix l'Eucaristia de la Missa del Gall, a la Catedral. Acabada la qual, va a celebrar aquesta vetla amb les monges clarisses.

25.— Concelebra l'Eucaristia, a migdia, a la parròquia de Sta. Maria, de Maó. Després visita dos capellans malalts.

26.— Concelebra l'Eucaristia, a la parròquia de St. Esteve, de Ciutadella, a les 10 del matí.

27.— Rep visites. Al capvespre, a l'Església de St. Francesc, de Maó concelebra l'Eucaristia, per commemorar els 50 anys de sacerdocí del Sr. Joan Cavaller, sacerdot de la diòcesi.

28.— A les 11 del matí, reunió del comitè de preparació del 7è centenari de la conquesta de Menorca. Es fa a cal Bisbe. A la nit, vénen a cantar nadalenques els alumnes del Sr. Guillem Coll.

29.— És a Maó, on visita una família i un malalt.

30.— Al matí celebra l'Eucaristia a la parròquia de st. Rafel, a Ciutadella, on un grup de matrimonis fan renovació del seu amor conjugal i familiar. Al capvespre, visita un sacerdot malalt a Maó i assisteix a la reunió de pregària de l'Assemblea arxiprestal, a l'església de la Concepció.

31.— Rep visites. A la nit, a les 9 assisteix i presideix la vetla i eucaristia que es celebra a st. Francesc, de Ciutadella, en la setmana per a la pau.

ESCOLA DE TEOLOGIA

En el que va de curs, l'Escola de Teologia ha celebrat ja dues jornades diocesanes a la Casa d'Espiritualitat de El Toro. La primera va tenir lloc el dia 11 de novembre i va ser dirigida pel professor Joan Estruch, sobre el tema: pluralisme avui a l'Església. El Sr. Bisbe hi va ser present durant una estona, al matí.

La segona ha tingut lloc el dia 20 de gener d'enguany. Ha estat dirigida pel sacerdot mallorquí Teodor Suau, sobre el tema "Amor, justícia i pau en els profetes i en els evangelis".

JORNADA DE CÀRITAS DIOCESANA

Es va celebrar al Santuari de El Toro el dia 18 de novembre passat. El tema era sobre coordinació de l'acció social de l'Església. Va dirigir-la el Sr. Joan F. Huguet, Consiliari diocesà de Càritas. Hi assistiren representants de les diverses Càritas parroquials i interparroquials de la diòcesi.

ASSOCIACIÓ DE MARIES DELS SAGRARIS

Les "Maries del Sagrari" de Ferreries celebren el 50è. aniversari de la seva fundació a la parròquia de St. Bartomeu. En realitat en fa 51 d'anys, perquè va ser l'any 1933 que el Sr. Joan Benejam, aleshores rector de Ferreries, va instituir a la seva parròquia la cofraria de les Maries del Sagrari fundades per Dn. Manuel González, bisbe de Màlaga; per la mateixa època ja n'hi havia un grup a Maó i a Ciutadella. El diumenge dia 9, celebren aquest aniversari amb un acte eucarístic a l'església de St. Bartomeu; el presideix el Sr. Bisbe i uns quants capellans dels qui han passat per la parròquia de Ferreries. En aquesta celebració 14 noves Maries ingressen en l'associació; una associació que, com ens diu la seva presidenta Laieta Al.lès, té per finalitat la d'ajudar els altres i fomentar la pregària eucarística.

GRUPS DE CATEQUESI DE L'ARXIPRESTAT DE MAÓ

RUTA DE NADAL. Devers 150 al.lots i al.lotes, adolescents, de

grups de catequesi de les parròquies de l'arxiprestat de Maó s'arreglen, el dissabte dia 15, a l'església de Sta. Eulàlia. Després d'escoltar la lectura d'una paràbola sobre "el país de la llum i el país de les tenebres", es distribueixen en grups i emprenen el camí de Trepucó. Durant la caminada fan diverses accions sobre la significació del Nadal: entrevisten vesins, analitzen anuncis publicitaris, escolten i comenten l'Evangelí. Al migdia es troben a la capella de Sta. Margarita d'Es Castell: en una celebració posen en comú el treball realitzat. Després de dinar, que és a una casa de la parròquia, hi ha una estona de jocs i cançons que acaben a mitjan capvespre amb el cant dels adéus.

ASSEMBLEA DE JOVES CRISTIANS

"De solitaris a solidaris"

Una assemblea juvenil.

De l'any 78 ençà, el moviment de joves cristians ha anat madurant. L'església menorquina conservava una gran capacitat de convocatòria d'adolescents; una bona mostra la constituïen les multitudinàries trobades al Toro o les catequesis parroquials per a la confirmació. Però passats els 16-17 anys, en quedaven ben pocs. La celebració de la IV assemblea del moviment de joves cristians de Menorca el passat dia 9 de desembre, a St. Antoni (Maó), comença a mostrar que açò ha canviat. Uns vuitanta joves, al.lots i al.lotes, procedents de grups de militants i d'iniciació de Ciutadella, Ferreries, Es Mercadal, Alaior i Maó, hi prenen part. L'assemblea és organitzada i duita pels components de l'equip diocesà: na Ma. Ignàsia Gener (de Ciutadella), presidenta, na Ma. Jesús Vinent (d'Es Mercadal) vice-presidenta, en Joan Uris (de Ciutadella), secretari, en Sebastià Taltavull (de Ciutadella), consiliari i en Toni Carreras (de Maó), tresorer. En Toni Subirats, capellà de St. Antoni, dóna la benvinguda als assistents tot manifestant la seva satisfacció per la presència dels joves en aquesta església. El Bisbe també hi fa acte de presència, a l'igual que la majoria de consiliaris. Sobre els consiliaris és interessant remarcar que no tots són capellans, sinó que n'hi ha que són laics i religiosos.

Comença la reunió amb una breu estona de pregària. A continuació na Ma. Ignàsia centra l'atenció dels assistents sobre les línies de fons i els objectius del moviment; llavors se succeeixen diverses informacions: memòria de les activitats des de l'anterior assemblea (8-XII-83), avant-projecte d'estatuts, celebració, a instàncies de la ONU, de l'any

internacional de la joventut, projectes del Consell de la joventut de Menorca en el qual hi està representant el moviment, calendari d'activitats per a 1985. Aquest calendari inclou el llançament de la campanya, la celebració d'una assemblea extraordinària (23-II), una Eucaristia i pregària (14-IV), una trobada dels militants i grups d'iniciació (maig) i una trobada a Taizé (agost). Després d'un petit descans a mitjan reunió, els grups presenten les seves propostes per a la campanya-85. Després de successives votacions, surt més votat el tema "participació, desenvolupament i pau, lema de l'Any internacional de la Joventut" (41 vots), seguit pel tema "Menorca nostra terra" (20 vots). Acabada la reunió, la comunitat de St. Antoni obsequia els participants amb una "beguda". El Sr. Bisbe ha participat un moment a l'Assemblea dirigint unes paraules als assistents.

ASSEMBLEA ARXIPRESTAL DE MAÓ

Ja fa tres anys que camina l'assemblea arxiprestal de Maó. El diumenge 16 de desembre té lloc la primera reunió d'aquest curs. El tema "comunitat i parròquia" ha estat prèviament treballat per grups, i sobre les seves aportacions han preparat la ponència en Josep Seguí i n'Antoni Subirats. El nombre d'assistents ja s'ha fet habitual: un centenar. Presideix el Bisbe, l'arxiprest i els dos ponents. Aquests darrers, presenten el treball fet que gira entorn de l'ideal d'Església, comunitat i parròquia i la realitat observada en l'arxiprestat. Després de l'exposició, es formen grups que umplen tots els estudis i racons de la casa d'AC per dialogar sobre el tema. La feina continuarà, per grups, centrada en dos punts: qüestions més importants plantejades avui a l'arxiprestat i camins de solució. La pròxima assemblea serà a finals de gener.

40è. ANIVERSARI DE LA CAPELLA DAVIDICA DE LA CATEDRAL

Amb motiu d'aquest 40è aniversari van tenir lloc diversos actes que va realitzar-se els dies 22 i 23 del passat mes de desembre. Feim notar sobretot la missa d'acció de gràcies, celebrada pel Sr. Bisbe, a la Catedral i l'acte acadèmic que va tenir lloc a l'Església del Roser, nou local de l'Associació, amb una conferència del Sr. Miquel Casanovas,

sobre els quaranta anys de la Capella, i el concert que la mateixa Capella va donar, després de la imposició d'escuts a membres destacats de l'Associació. Per molts d'anys.

CINQUANTA ANYS DE SACERDOCI DEL SR. JOAN CAVALLER LOPEZ

El dia 27 del passat mes de desembre, a l'església parroquial de Sant Francesc de Maó, va tenir lloc una concelebració de l'Eucaristia, amb motiu del cinquanta aniversari de l'ordenació sacerdotal i primera missa solemne del Sr. Joan Cavaller López.

El dia 18 de desembre de 1934, a l'església de sant Agustí, el Socors, de Ciutadella, el Sr. Antoni Cardona i Riera, Bisbe titular de Quersoneso i Coadjutor del Bisbe de Menorca, Sr. Joan Torres i Ribes, qui el dia 13 del mateix mes acabava de complir noranta anys i estava cec, ordenava de prevere al Sr. Joan Cavaller. Dia 27 del mateix mes, festa de sant Joan, apòstol i evangelista, a l'església de Sant Francesc de Maó, sa seva parròquia de molts anys, celebrava sa primera missa solemne en Joan Cavaller, acompanyat de sa mare, germans i familiars, i dels sacerdots d'aquesta parròquia i altres.

Ara, en el 50è aniversari, va presidir la concelebració el Sr. Bisbe Antoni Deig Clotet i hi van assistir molts sacerdots del bisbat, principalment els seus companys de Seminari. El seu company i amic Abelard Benítez va dir l'homilia. En ella, va recordar els sacerdots que hi havia a la parròquia de St. Francesc de Maó, el Rector del Seminari, els professors i superiors d'aquell centre, els companys d'estudi i de formació sacerdotal de fa cinquanta anys, les celebracions litúrgiques i s'oració comunitària i privada a sa capella, les funcions religioses i missions populars al Socors, les celebracions litúrgiques a la Catedral els diumenges i dies de festa, es passeig per es Born, sant Nicolau, es Camí de Baix, es Camí de Maó, Cala en Blanes, Sa Caleta, Santandria i Cala Blanca.

"Tot ha passat. Han passat cinquanta anys. El món ha canviat profundament; hi ha hagut canvis profunds al món, ses condicions de vida, s'ambient cultural, científic i tecnològic, ses maneres de viure i de pensar, canvis sociològics, psicològics, polítics, morals i religiosos, sobretot hi ha hagut el Concili E. Vaticà II, el fet eclesial més important del nostre segle XX".

Va recordar després la doctrina del sacerdoci segons el Concili i el Magisteri de Joan Pau II: "El sacerdot és cridat per una elecció de Déu.

El sacerdot és consagrat amb la unció de l'Esperit Sant. El sacerdot és enviat per a una missió dins el món dels homes. Celebrar l'Eucaristia, predicar la Paraula de Déu, reunir la comunitat cristiana, administrar els sagraments, visitar els malalts, ajudar els necessitats, ésser un home que, en nom de Jesucrist, doni fe, doni esperança, doni amor als homes. Defensar, amb maneres evangèliques, la dignitat humana, els drets humans, la justícia, la solidaritat, la fraternitat, la llibertat, la convivència i la pau entre els homes i entre els pobles".

També va dir: "Ésser homes d'oració i ensenyar a fer oració. Educadors en la fe dels pobres, dels malalts, dels joves, dels pares de família, de tota la comunitat. Homes de diàleg, fomentadors de la concòrdia, ponts entre diverses tendències, buscadors de solucions en problemes difícils, germans dels altres sacerdots; els sacerdots han de formar una família, s'han d'estimar, s'han d'ajudar, s'han d'entendre, han de dialogar, han de tenir sempre un esperit de servei, mai de poder. Els feels han d'ajudar els sacerdots, que no per ser sacerdots, deixen d'ésser homes, necessitats d'ajuda, d'amor i de comprensió".

El Sr. Joan Cavaller ha passat el ministeri a la parròquia del Roser de Es Castell, a la parròquia de sant Francesc de Maó i al Regiment d'Artilleria de Menorca. Com a final de la celebració d'aquest cinquantenari, el Sr. Cavaller va rebre felicitacions del Sr. Bisbe, dels sacerdots i dels fidels, i una placa de plata li recordarà l'afecte dels companys sacerdots de l'arxiprestat de Maó.

Molts anys!

A. Benítez

FESTA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

El diumenge 30 de desembre, a la parròquia de St. Antoni Ma. Claret de Ciutadella, se celebra l'Eucaristia presidida pel nostre Bisbe. Després de l'homilia, 32 matrimonis davant l'altar es donen la mà i fan la renovació del sagrament del matrimoni. Dues parelles fan l'ofrena d'aliments, dolços i begudes (aportació de les famílies) per a ésser entregats a Càritas. Les pregàries també són per les famílies, especialment les més necessitades. A la sortida els fills tiren arròs als pares i es convida de xampany a tothom dins un ambient d'alegria i germanor. Al final es fa una fotografia de tot el grup com a record d'aquesta festa tan viscuda, participada i emotiva que ha estat celebrada per una nombrosa assistència de famílies que formen la comunitat parroquial. L'organització ha anat a càrrec del grup de responsables de matrimonis.

VETLA DE PREGÀRIA

Es va celebrar el diumenge, dia 30 de desembre a la parròquia de la Concepció, a Maó. Va ser organitzada per l'Assemblea arxiprestal de Maó. Hem de destacar l'assistència de força gent jove. El Sr. Bisbe va assistir-hi, dirigint al final unes paraules als assistents.

LA PAU I ELS JOVÈS CAMINEN JUNTS

A l'editorial del Full Dominical de dia 6-1-85, llegia que "...la pau és part essencial de l'anunci evangèlic". I aquesta convicció és la que per cinquè any consecutiu, ens ha mogut als grups de joves cristians de Ciutadella, a organitzar una nova Setmana per la Pau.

Era una crida feta a la gent de Ciutadella, a la reflexió i a la pregària, a la participació i la festa, i a la manifestació pública dels nostres desitjos de pau. La resposta va esser positiva, sobretot per part dels joves. A la gent major, si bé ens diuen que creuen molt important el treball per la Pau, els costa molt més participar.

La Setmana començà el dilluns de Nadal, amb una estona de pregària a la Parròquia de St. Antoni Ma. Claret. La presentació dels objectius, les lectures i pregàries, els cants i els moments de silenci, ens ajudaren a interioritzar el fet de la pau, com a opció a la que no podem renunciar els creients.

Dia 27, al Teatre del Centre Catequístic de St. Miquel, el psicòleg Vicenç Arnáiz, ens parlà de "l'educació del comportament humà: un camí per la pau". La seva experiència de treball al barri xino de Barcelona i la descripció de les causes que provoquen la delinqüència juvenil, ens serviren per a veure el delinqüent com a persona a la que s'ha d'ajudar, no marginar, esforçant-nos per transformar les estructures injustes que ens envolten i les actituds negatives que ens erigeixen en bons, deixant al marge als qui consideram "dolents". Al col·loqui constàvem que a Menorca també es viuen situacions de marginació, de violència i d'injustícia social, que massa vegades desconeixem. Va esser una bona lliçó de com anar construint la pau ciutadana.

El públic més heterogeni de tota la Setmana, fou el que el Divendres dia 28, vingué al Teatre Salessià per a presenciar la projecció en vídeo de la pel·lícula "El gran dictador" de Charles Chaplin. Al fòrum que es va fer tot seguit, a més de comentar i elogiar les característiques tècniques del film, és parlà molt del contingut, de la semblança de moltes de les situacions reflexades amb situacions i fets ben actuals, i

del missatge esperançador amb què acaba, fent-nos valorar molt positivament les possibilitats de convida i relacionar-nos a un nivell molt humà, que existeixen a Menorca, i que entre tots cal potenciar.

En Genis Samper, Consiliari de Moviments de Joventut a Catalunya i membre del Comité organitzador de l'Any Internacional de la Joventut, ens parlà sobre aquest darrer fet, explicant-nos detingudament el perquè del lema escollit per la ONU de "Participació, desenvolupament i pau", els objectius proposats. També va presentar algunes de les activitats que s'organitzaran a nivell de Catalunya, i també a nivell nacional i mundial. Abans del col.loqui amb què finalitzà la trobada, va passar un muntatge audio-visual sobre l'Aplec de l'Esperit de l'any passat. Enguany, i amb motiu de l'Any Internacional de la Joventut, es tornarà a celebrar, donant-li un caire especial. Serà a Poblet, el mes de Maig. El Secretariat de Joves Cristians s'encarregarà de promoure la participació de joves menorquins en aquest Aplec.

El Diumenge matí, malgrat el fred, va tenir lloc la marxa en velo pels carrers de Ciutadella. El centenar de persones que hi participàrem, després de recórrer alguns carrers dels més cèntrics, ens dirigírem al carrer de la Pau, on es posà un ram d'olivera al costat de la placa que porta el nom del carrer. Tot seguit anàrem a la Pl. de la Catedral, on s'acabà amb la lectura d'un manifest per la Pau. Mentres tant, des d'una de les terrasses de la Catedral es deixava caure una tela amb la paraula Pau, repicaven les campanes i es disparava una traca.

Amb l'Església de St. Francesc ben plena, tingué lloc dia 31 a vespre, l'acte central de la Setmana. Mentre els carrers de Ciutadella eren plens de gent que se disposava viure l'entrada del nou any, un nombrós grup de creients de totes les parròquies i comunitats de la ciutat, joves i majors, ens trobàvem per celebrar la nostra fe, pregar per la pau en el món, també al nostre petit món illenc, i manifestar, mitjançant les aportacions de tots els grups, el nostre desig de ser fidels al lema que Joan Pau II ens proposava per a la Jornada Mundial de la Pau: "La Pau i els joves caminen junts".

El dia de Cap d'Any, Jornada Mundial de la Pau, acabava la V Setmana per la Pau. I ho vàrem fer al pati de Sta. Clara, jugant i fent festa. Esports (bàsquet, futbito, voleibol) i jocs (balón-tiro, xaranga, corda, bandereta...), que ens animaven a participar i no a competir. S'acabà fent un gran rotlo, cantant "El Himno a la Alegría", i amb els llums apagats, només il.luminats per la claror de les bengales que dúiem tots a les mans.

Que, com es va dir en acabar aquest darrer acte, aquest rotlo sigui

signe que tots els joves cristians volem anar junts, fent una pinya, com a signe visible d'aquesta Pau que hem d'anar fent realitat.

Secretariat de Joves Cristians

JORNADA SACERDOTAL

Una trentena de capellans de tota la diòcesi se reuneixen amb el Bisbe el dijous dia 3, al Seminari de Ciutadella. Després d'una estona de pregària a la capella, el Bisbe fa una llarga i detallada informació al clergat reunit; en la seva xerrada, exposa la línia pastoral de la seva actuació com a Bisbe de Menorca: aconseguir una església unida i pluralista en la qual tots s'hi sentin corresponsables. Es refereix també a la nostra identitat cristiana i a la necessitat de conèixer la realitat social menorquina, dins la qual hem d'evangelitzar l'home d'avui. Toca també molts altres punts concrets: llibres parroquials, col·lectes, directori sacramental, nou cantoral (ja en vies d'elaboració), seminari i vocacions (recorda que 1/3 dels capellans estan jubilats), estipendis de misses, locals de l'església, centenari de la conquesta de Menorca, consell de pastoral, casa sacerdotal, documents de Roma sobre la confessió, etc. La majoria de capellans dinen al Seminari convidats pel Bisbe. La segona jornada que havia de celebrar-se l'endemà a Maó, dirigida per en Fèlix Martí, queda suspesa per la impossibilitat d'en Fèlix de traslladar-se aquí.

SETÈ CENTENARI DE LA CONQUESTA DE MENORCA

Es celebrarà, ajudant Déu, el proper any 1987. La Diòcesi va preparant-se per aital commemoració. S'ha format ja una petita comissió que serà qui cuidarà tot el que sigui necessari. Ha tingut ja dues reunions i també una altra amb el President i Vice-President del Consell Insular de Menorca per oferir la seva col·laboració i mostrar els actes que es pensen fer en l'aspecte pastoral per part de la Diòcesi.

LA NEU

Volem deixar constància també en aquesta informació diocesana de la visita que va fer-nos la neu el passat dia 8 de gener sobre tota l'illa,

repetint-se uns dies després en qualque lloc d'ella. Feia 29 anys que no havia fet una nevada com la d'aquest dia.

ACTE A L'ARXIU DIOCESÀ

El dia 6 de gener el Sr. Bisbe va assistir a un senzill homenatge que un grup d'amics que solen reunir-se a l'Arxiu per investigar van dedicar a la memòria de D. Joan Bordas i Barrot, posant el seu retrat al dit Arxiu.

Aquest senyor, essent l'any 1936 secretari del Jutjat de Ciutadella, va salvar de la destrucció els llibres sacramentals de tota Menorca, que comencen l'any 1565 i formen la secció més interessant i estudiada del nostre Arxiu.

El Prelat va manifestar la seva satisfacció per aquest detall i encoratjà els components del grup a prosseguir els seus treballs d'investigació.

Hi eren presents alguns familiars del Sr. Bordas.

UN AÑO DE REORGANIZACION EN LA IGLESIA MENORQUINA

La continuidad en la adecuación de Delegaciones y Organismos diocesanos a la "Revisión de los años 80" y al nuevo Código de Derecho Canónico, el nombramiento de nuevos arciprestes y párrocos, y el restablecimiento de los estudios sacerdotales en el Seminario Diocesano han sido las notas más características del año religioso menorquín, que se ha desarrollado sin especiales tensiones.

El año religioso menorquín ha transcurrido en la normalidad de su actividad, sin sobresaltos ni conflictos especiales. Se ha avanzado, aunque a veces no tan rápidamente como algunos desearían, en la "Revisión de los años 80", y la acción pastoral ha continuado al ritmo normal.

Adecuación de estructuras y personal.

Mediante decretos episcopales y nombramientos de personas se ha llevado a cabo una adecuación al programa de renovación previsto, y a la normativa del Nuevo Código de Derecho Canónico.

Han quedado establecidos los Estatutos del Secretariado Diocesano de Catequesis, y del Instituto de Economía del Clero (IDEC) y del "Colegio de Consultores", organismo éste, al que el Código de Derecho Canónico otorga gran importancia en el gobierno de las diócesis. Se ha estructurado el derecho particular respecto de los Arciprestes.

Se ha procedido al nombramiento de los tres correspondientes a las zonas de la diócesis, previa la consulta al clero. En Ciudadela y San Clemente sus parroquias respectivas han experimentado cambio de sacerdote responsable.

Se ha nombrado una comisión preparatoria del VII centenario de la Conquista de la isla.

Otra determinación importante ha sido la reinstauración de los Estudios Teológicos en el Seminario Diocesano. Esta decisión —apoyada por la mayoría del presbiterio diocesano, criticada por una minoría, opiniones ambas que se pudieron expresar con absoluta libertad— ha supuesto el nombramiento de profesorado y el establecimiento consiguiente de un plan de estudios con posibilidad de ser aplicado a las circunstancias concretas del alumnado.

Las ventajas del "regreso" de la formación teológica al Seminario Diocesano han parecido a la mayoría del clero superiores a los inconvenientes.

El magisterio del Obispo atento a la actualidad.

El Obispo, mediante sus "Catequesis" semanales, transmitidas a través de los medios de comunicación social, ha realizado un magisterio continuado y en sintonía con los acontecimientos.

En 31 catequesis ha comentado los temas: de la Paz, Misiones, Caridad, Conferencia Episcopal, Teología de la Liberación, Seminario, Congreso sobre Evangelización. Dedicó otras a glosar el sentido de las fiestas patronales de San Juan y de la Virgen de Gracia, a la jubilación de siete sacerdotes.

Este magisterio se ha expresado además en las homilias pronunciadas en algunas solemnidades, especialmente las referidas al Día de San Antonio, Misa Crismal, Corpus y en la ordenación sacerdotal del presbítero Antoni Fullana.

Acción solidaria con los pescadores ciudadelanos afectados por la "rissaga".

La Iglesia menorquina se solidarizó, desde el primer momento, con

los afectados por el terrible fenómeno de "La Rissaga" que asoló el puerto de Ciutadella en la madrugada del "Día del Corpus". El Obispo se personó, apenas enterado, en los primeros momentos, expresó su condolencia, y prometió toda la ayuda posible. Se refirió también al desgraciado hecho en la homilía de la Misa que presidió la tarde de la festividad.

Atendiendo a sus indicaciones Cáritas organizó una colecta en todas las iglesias de la diócesis, cuyo resultado —superior a un millón de pesetas— se entregó a los damnificados.

Celebraciones del Año Santo, concurredas.

Durante el tiempo cuaresmal se realizaron varias celebraciones conmemorativas del Año Santo, presididas por el Obispo en diversas localidades, y en los principales santuarios marianos, en los que se renovó la consagración al Corazón de María, tal como había recomendado el Papa.

Muchos fieles participaron en las mencionadas celebraciones, adhiriéndose así la diócesis al acontecimiento eclesial del Jubileo. En una de ellas participaron las Conferencias de San Vicente de Paúl, que conmemoraron su 150 aniversario.

Delegaciones diocesanas más activas.

Ha proseguido la actividad normal de las Delegaciones Diocesanas, sobresaliendo las desarrolladas por las del Clero, Misiones, Cáritas, Secretariado de Catequesis, Movimiento de Jóvenes Cristianos.

La del Clero organizó unas jornadas sobre el Nuevo Código de Derecho Canónico, y sobre la misión de los arciprestazgos, así como una tanda de ejercicios, dirigida por Mn. Pont y Gol, y varios retiros espirituales.

Cáritas, además de su acción cotidiana atendiendo a necesidades económicas y sociales organizó el servicio de ayuda doméstica a las personas de la Tercera Edad. Las colectas experimentaron aumento, y se estudió la forma de conseguir una mayor coordinación entre todas las entidades eclesiales asistenciales.

Por su parte, la Delegación de Misiones, cuidó mejor la organización de las "Campañas del Domund" y de "La Santa Infancia", consiguiendo también un incremento en el resultado de sus colectas. El misionero menorquín, Manolo Bonet cooperó activamente en la campaña del Domund.

La labor desarrollada por el Secretariado de Catequesis ha sido también muy importante, extendiéndose a los centenares de personas que realizan esta acción pastoral. Han participado éstas en las jornadas diocesanas y en el cursillo organizado. También un número, bastante considerable, asistió a los cursillos de "L'Escola d'Estiu", organizados por el Secretariado Interdiocesano de Cataluña y Baleares. La sección de Catequesis de Adultos es la más necesitada de estímulo.

El Movimiento de Jóvenes Cristianos ha ampliado el número de sus grupos, y entre sus actividades se han de contar jornadas diocesanas, publicación de material para las reuniones, y la organización de la Semana de la Paz.

La Escuela de Teología ha organizado, como en años anteriores, varias jornadas, además de la actividad normal realizada semanalmente. La asistencia a las jornadas fue numerosa.

Reunión de los Obispos de las Islas en orden a la creación de una nueva Provincia eclesiástica.

Se reunieron en Menorca los obispos de las tres diócesis de baleares —igual que anteriormente lo habían hecho en Ibiza—, a fin de continuar las reflexiones previas a la creación de la provincia eclesiástica de las Baleares. Sobre este punto la opinión del clero es mayoritariamente favorable, aunque con ciertas reservas.

La Asamblea Arciprestal de Mahón va concretando acciones.

Además del impulso a la coordinación que ha supuesto la existencia de la Asamblea Arciprestal de Mahón, su acción se ha ido concretando, a lo largo del año en tres proyecciones: la de familia, juventud y formación de adultos.

La ponencia sobre la familia y sobre la formación teológica de los cristianos adultos han significado un trabajo conjunto de grupos y ponentes muy apreciable. Y sus conclusiones prácticas han sido la organización de dos tantas de conferencias para matrimonios y educadores, y una de formación sobre los valores. También se han organizado encuentros y conferencias para jóvenes.

Colectas importantes: Campaña contra el Hambre, Domund, Cáritas.

La aportación de la diócesis a las grandes necesidades eclesiales y humanas ha continuado teniendo un reflejo importante en el resultado de las colectas: contra el Hambre, Domund y Cáritas.

En la Campaña contra el Hambre la cantidad ascendió a casi tres millones setecientas mil pesetas. En la del Domund superó los dos millones, y en la del Día Nacional de Caridad, un millón doscientas mil.

Un nuevo sacerdote se incorporó al presbiterio diocesano.

Fue ordenado presbítero el diácono ciudadelano Antoni Fullana, antiguo responsable de Scouts. La alegría de su incorporación al presbiterio diocesano, suficiente numéricamente para atender las necesidades pastorales, pero con menos posibilidades reales, tuvo como contraste el fallecimiento del Rdo. Lorenzo Salom.

Durante el presente año se han jubilado ocho sacerdotes, que, sumados a los que han superado ya esa edad, constituyen un tercio del total.

La "Capilla Davídica de la Catedral" celebró el 40 aniversario.

La "Capilla Davídica de la Catedral" celebró solemnemente el 40 aniversario de su fundación. Además de su visita a Roma, en donde ofreció al Papa el homenaje de filial adhesión, y en donde actuó interpretando un concierto en la embajada española ante la Santa Sede, ofreció un recital en el nuevo local que le ha cedido el obispado: la antigua iglesia del Roser. El sacerdote Miguel Casanovas describió, en una conferencia pronunciada, la trayectoria histórica de la entidad.

Dos momentos polémicos: las fiestas de la Virgen de Gracia, y el reparto de subvenciones a centros docentes.

Dos ocasiones han resultado polémicas, cuya existencia se ha manifestado en los medios de comunicación. La primera surgió al no aparecer anunciado en los programas oficiales de las fiestas patronales de Mahón, los actos religiosos tradicionales, ni tampoco ninguna alusión directa a la Virgen de Gracia. Varios fieles manifestaron su disconformidad con ese proceder.

El reparto de subvenciones a centros educativos para atenciones deportivas, efectuado por la Consellería de Cultura del Consell Insular, discriminatorio para los centros no estatales, provocó un intercambio de comunicados públicos entre el Delegado Diocesano de Enseñanza y el titular de la Consellería de Cultura.

Vicente Macián

SOR JOSEFINA PEREZ, VEINTICINCO AÑOS EN LA COMPAÑIA DE HIJAS DE LA CARIDAD

Sor Josefina Pérez, hija de la Caridad, profesora y tutora de Segunda Etapa de E.G.B. en el Colegio San José, de Maó, celebró el pasado día 17, el 25 aniversario de su profesión, acompañada por las hermanas de las comunidades vicencianas de la ciudad, familiares llegados expresamente para esta efemérides, profesores, alumnos, ex-alumnos, grupo de Juventudes Marianas Vicencianas y otros miembros de la comunidad docente del citado centro.

El acto principal de la conmemoración fue la celebración eucarística, presidida por el P. Juan Amengual, paúl, realizada en clima de gran participación y vivencia con momentos de emoción, manifestada especialmente en el momento del ósculo de paz, que le fue ofrecido a Sor Josefina individualmente por los asistentes.

El P. Juan Amengual en la homilía le agradeció el testimonio de fidelidad a Cristo y al carisma vicenciano de servicio a los necesitados, como "virgen prudente" que, no sólo ha mantenido encendida siempre su lámpara, sino que ha ayudado a muchos otros dándoles "aceite para sus candiles".

Sor Josefina Pérez, nacida en Yecla, ingresó en la Compañía de Hijas de la Caridad en 1960. Fue destinada el 19 de enero de 1961 al Colegio San José de Maó, en donde realiza su ministerio hace ya 24 años. Es profesora del área de ciencias de la Segunda Etapa y directora de las Juventudes Marianas Vicencianas.

CONGRÉS D'EVANGELITZACIÓ I HOME D'AVUI

Preguntes del qüestionari.

Nota: En vuestras respuestas, especificad el ámbito concreto al que os referís: Iglesia universal, Iglesia en España, diócesis, parroquia, etc.

Ponencia 1.ª. "¿Qué es evangelizar hoy y aquí?"

- 1.— En nuestra pastoral, ¿qué evolución han experimentado los criterios sobre la evangelización, desde los años previos al Concilio?
- 2.— En el nuevo contexto socio-cultural en que nos encontramos, ¿cómo vivimos los agentes de pastoral la evangelización? Señalad las actitudes que os parezcan correctas e incorrectas.
- 3.— ¿Qué entiende hoy la gente —creyentes y no creyentes— por salvación?
- 4.— ¿Cuáles són los principales problemas en nuestra evangelización a la hora de presentar los contenidos básicos del mensaje cristiano?
- 5.— ¿Qué opináis del lenguaje de nuestra Iglesia en su función evangelizadora? (documentos episcopales, homilías, catequesis, liturgia, etc.)

Ponencia 2.ª: "El hombre a evangelizar en la España actual".

- 6.— ¿Qué grupos, estructuras, situaciones sociales, etc., consideráis especialmente necesitados de evangelización?
- 7.— ¿Qué aspectos y dimensiones de la vida del hombre suelen quedar al margen de la evangelización y necesitan una atención urgente?
- 8.— En el mundo actual, ¿qué obstaculiza y qué favorece la evangelización?
- 9.— ¿Cómo ven la Iglesia los no creyentes y los alejados? ¿Qué idea tienen de ella, qué critican, qué valoran, qué esperan?

Ponencia 3.ª: "La Iglesia que evangeliza y que a su vez debe ser evangelizada, aquí y ahora"

- 10.—Según la opinión de vuestro ambiente, ¿cuáles son las tareas primordiales de la Iglesia? ¿Y según la opinión de vuestro grupo?
- 11.—¿Qué obstáculos intraeclesiales se encuentran en la tarea de evangelización: contenidos, cauces, actitudes, formas de expresión y actuación...?
- 12.—¿Cómo se vive la comunión eclesial entre los diversos carismas, ministerios e instituciones que evangelizan hoy en España? ¿Cuál es la proyección misionera de esa comunión?
- 13.—La Iglesia que evangeliza hoy y aquí, ¿está en actitud de conversión permanente al Evangelio? Razonad la respuesta.

Ponencia 4.ª: "¿Qué exigencias tiene la evangelización en nuestra Iglesia y sociedad españolas?"

- 14.—¿Qué actitudes básicas han de adoptar nuestros agentes de pastoral para la evangelización del hombre actual?
- 15.—De los contenidos doctrinales de la evangelización, ¿qué puntos habría que clarificar y subrayar más?
- 16.—¿Qué compromisos concretos ha de tomar nuestra Iglesia en el interior de ella misma y en relación a la sociedad, en su acción evangelizadora?

APLEC DE L'ESPERIT'85

Invitació a participar-hi.

Als joves.

que estimeu aquest món com a ben creat per Déu i posat a les nostres mans, en el que tants han perdut les ganes de ser-hi presents, on moltes coses ens les donen fetes, amb un futur incert sense treball per a tots;

que desitgeu la radical dignitat i igualtat de tots els homes, proclamada per Jesucrist, enmig d'aquesta societat nostra que en margina molts, n'abandona d'altres, n'oblida tants;

que viviu la pau i l'amor com a dons de Déu i tasca nostra, tot i veient com ens barallem, palpant l'egoisme violent de molts cors, sabent que podem destruir la vida que se'ns ha encomanat fer créixer;

A vosaltres.

que descobriu en Jesucrist i el seu Evangeli la llum i la força per esdevenir des d'ara constructors del veritable món;

que trobeu en Jesucrist la pau i l'amor per fer-los arribar a tots els homes:

en aquest any dels joves,
com Església de Catalunya que som,
disposem-nos a caminar tots junts cap a Poblet.

Preparem-nos per celebrar junts:

que tots PARTICIPEM de l'Esperit de Déu renovador;
que l'Esperit d'Amor és l'autèntica força que ens fa CRÉIXER de debò;
que Jesucrist és la nostra PAU.

Programa general de l'Aplec de l'Esperit '85

Pentecosta-85

Celebració de l'Aplec de l'Esperit.
Dies 25 i 26 de maig de 1985
al Monestir de Poblet.

Si desitjau estar al corrent de l'Aplec de l'Esperit '85

feu arribar la butlleta adjunta al:

Secretariat de l'Aplec de l'Esperit '85

- C/. Rivadeneyra, 6 - 4t.

08002 Barcelona

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

CARTA DE LA COMISION EPISCOPAL DE LITURGIA A LOS SACERDOTES ESPAÑOLES

"Mejorar la celebración"

Queridos hermanos sacerdotes:

Al comienzo del nuevo año litúrgico, los Obispos de la Comisión Episcopal de Liturgia os dirigimos esta carta con el ruego y la esperanza de que prestéis atención a su contenido.

Muy recientemente se han reunido en Roma los Presidentes y Directores de Secretariados Nacionales de Liturgia de todo el mundo con el fin de examinar la aplicación de la reforma litúrgica decretada por el Concilio Vaticano II, a los veinte años de la promulgación de la "Sacrosanctum Concilium". El Santo Padre, en esta ocasión, ha pronunciado un discurso importante que os rogamos leáis con atención.

Por otra parte, entre las acciones que la Conferencia Episcopal Española señala a la Comisión de Liturgia dentro del objetivo general del "Servicio a la fe" figura el prestar atención a los aspectos evangelizadores y didácticos de la celebración litúrgica.

El Concilio Vaticano II, en la constitución Sacrosanctum Concilium, de la que estamos conmemorando todavía el vigésimo aniversario, recuerda que "la sagrada liturgia, aunque es principalmente culto de la divina Majestad contiene también una gran instrucción para el pueblo fiel" (SC 33). Esta instrucción adopta una forma propia y peculiar, de acuerdo con la naturaleza misma de la liturgia, que no tiene por finalidad primera la transmisión de un mensaje, sino "la santificación del hombre y el culto a Dios" (SC 7; cf. 10 y 59).

En efecto, la liturgia está compuesta de signos sagrados, instituidos

unos por Cristo y otros por la Iglesia, pero ordenados todos a transmitir la vida divina y a dar al Padre el culto verdadero (cf. Jn 4, 23). Ahora bien, en cuanto signos, poseen una gran capacidad educativa de la fe, pues "no solamente la suponen, sino que, a la vez, la alimentan, la robustecen y la expresan por medio de palabras y de cosas" (SC 59).

En la liturgia todo contribuye a la educación de la fe. Lo dice también el Vaticano II: "No sólo cuando se lee lo que se ha escrito para nuestra enseñanza (Rom 15,4), sino también cuando la Iglesia ora, canta o actúa, la fe de los asistentes se alimenta y sus almas se elevan hacia Dios a fin de tributarle un culto racional y recibir su gracia con mayor abundancia" (SC 33).

Comprendéis, entonces, queridos sacerdotes, la importancia que tiene el celebrar bien. Pues, aunque la eficacia objetiva de los signos sacramentales se produce *ex opere operato*, según la expresión clásica, sin embargo, el fruto de la gracia depende de las disposiciones personales de quienes toman parte activa en la acción litúrgica y reciben los sacramentos. Buscando las mejores disposiciones personales, en el aspecto de la conversión y de la fe (cf. SC 9) y desde el punto de vista de la comprensión profunda de los signos sagrados, el concilio quiso facilitar lo que llamó la participación plena, activa, consciente y fructuosa (cf. SC 11; 14; 19; etc.)

Todos lo hemos podido experimentar en estos años de la reforma litúrgica, cuando hemos sido fieles no solamente a los aspectos normativos de la celebración, que regulan lo que es válido y lícito, sino también a las exigencias de una buena participación litúrgica. Nuestras comunidades encontraban en la liturgia, sobre todo en el Sacrificio eucarístico, el centro vital y la fuente de todas las actividades eclesiales (cf. SC 10; LG 11 PO 5). Nos lo recordó también el Santo Padre Juan Pablo II en su visita apostólica a España hablando a los fieles en Orcasitas (cf. La Liturgia papal en España, p. 38), a los sacerdotes en Valencia (cf. Ib. p. 44), y a los religiosos y religiosas en Madrid (cf. ib. p. 45).

Teniendo en cuenta todo esto, los Obispos de la Comisión Episcopal de Liturgia nos hemos propuesto como lema que sintetiza el objetivo y las acciones para este trienio: "Mejorar la celebración". Al comunicároslo queremos compartir con vosotros lo que entendemos y lo que esperamos de este empeño.

Mejorar la celebración supone, en primer lugar, estar imbuídos de las actitudes espirituales que deben alimentar nuestra actuación como liturgos del Pueblo de Dios. A semejanza de Cristo, el modelo permanente de nuestro sacerdocio, debemos sentirnos verdaderos intermedia-

rios entre el misterio que celebramos y la comunidad que presidimos. Nosotros somos, para los fieles, un signo vivo de la presencia del Señor en su Iglesia. A través de nosotros Cristo anuncia el Evangelio, bautiza, perdona los pecados, alimenta con su Cuerpo y Sangre, y sana toda enfermedad y dolencia de los hombres. Por eso, "es preciso que nos vean como ministros de Cristo y dispensadores de los misterios de Dios", (1 Cor. 4,1). Estas actitudes han de brotar de lo más íntimo de nuestro ser sacerdotal, alimentadas y sostenidas por el trato personal con el Señor y el propósito, fielmente cumplido, de acercarnos siempre a la celebración con las adecuadas disposiciones espirituales. En particular, no dejemos nunca de realizar la preparación para la misa y de dar gracias después de ella.

Mejorar la celebración significa también estar atentos a las verdaderas necesidades del pueblo, al que debemos enseñar continuamente, con nuestra palabra y con nuestro ejemplo, a tomar parte en la acción litúrgica mediante una participación no sólo interna, sino también externa y comunitaria. Las respuestas, los cantos, la plegaria en común y el silencio, deben ser objeto de particular atención. Será necesario realizar catequesis oportunas y ensayos, antes de la celebración, procurando cuidar mucho también la preparación de las moniciones y de la homilía. Con el fin de revitalizar este importante ministerio hicimos públicas, el año pasado, unas orientaciones pastorales bajo el título: "Partir el Pan de la Palabra", que os invitamos a leer y a estudiar.

Mejorar la celebración quiere decir también tomar en consideración los diferentes ministerios y funciones que deben entrar en juego en la celebración. Nosotros no podemos absorber las tareas que corresponden a otros ministerios inferiores o a los mismos laicos. Todo lo contrario, debemos suscitar su colaboración, cuidando de que reciban una preparación conveniente, sobre todo en el caso del lector, del salmista, de los cantores y de los propios servidores del altar o acólitos. ¿Por qué no volvemos a llamar a niños y jóvenes para que cumplan este oficio, y les ofrecemos una iniciación de los diferentes ministerios litúrgicos?

Mejorar la celebración lleva consigo saber presidir, saber estar ante los fieles, en la sede, en el ambón, en el altar; pronunciar bien, de forma audible y clara, dando a cada texto el ritmo y la entonación debida; realizar cada movimiento y cada gesto con sencillez y con elegancia, sin afectación; usar ornamentos y objetos litúrgicos que brillen por su limpieza y buen gusto.

Por último, mejorar la celebración exige también una exquisita fidelidad a los aspectos normativos de la liturgia. No se trata solamente

de obedecer unas leyes de la Iglesia, sino también, y de modo especial, de expresar, mediante esa fidelidad, los valores de la unidad y del carácter eclesial de unas celebraciones que no nos pertenecen, porque son, ante todo, acciones de la Iglesia (cf. SC 26). En el origen de muchas cosas mal hechas está, a veces, el olvido o la ignorancia de las disposiciones contenidas en los libros litúrgicos. Por eso conviene leer detenidamente las orientaciones teológico-pastorales de todos los libros litúrgicos, sin olvidar las mismas rúbricas que acompañan a los textos. Estas no tienen únicamente carácter orientativo e indicativo, sino que poseen importantes elementos de catequesis litúrgica.

Entre aquellas cosas, en las que deseáramos pusiérais un cuidado y esmero mayores, se encuentran la concelebración eucarística, la administración de la comunión bajo las dos especies y el modo de comulgar en la mano.

La concelebración expresa de un modo privilegiado la unidad de nuestro sacerdocio. De ahí que sea preciso estar atentos a los signos indicativos de esta unidad: por ejemplo, estar presentes desde el comienzo de la celebración, vestir los ornamentos prescritos, ocupar el lugar que nos compete como concelebrantes y observar fielmente las normas que garantizan el desarrollo decoroso del rito.

La comunión bajo las dos especies, sea cual sea el modo elegido para distribuirla, requiere siempre la intervención del ministro, tanto para darla como para ayudar a su distribución, no debiendo los fieles, en ningún caso, tomarla directamente.

Otro tanto puede decirse respecto de la comunión en la mano, cuya práctica está condicionada a la observancia de las disposiciones contenidas en la Instrucción Memoriale Dómini de 29 de mayo de 1969: "es el ministro el que deposita la Eucaristía en la mano de los fieles".

Al confiaros, pues, nuestro interés pastoral por mejorar la calidad y fidelidad de las celebraciones y de toda acción litúrgica, os bendecimos fraternalmente.

Madrid, 2 de diciembre 1984, primer domingo de Adviento.

NECROLOGIA

Dr. Rogeli Duocastella i Rosell

Novembre de 1984

Nat a Palau d'Anglesola (Lleida) 1913. Va morir a Barcelona, el dia 20 de novembre. Ordenat sacerdot a Roma, 1938. Doctorat en Ciències Socials i Econòmiques a l'Institut Catholique de París i Diplomant en Sociologia per la Universitat de París (1955-57).

De 1957 a 1963 dirigeix la Secció Social de Càritas Española (Madrid) i crea el "Centro de Estudios de Sociología Aplicada" (CESA) i la revista "Documentación Social", en la que publica diferents recerques sociològiques sobre qüestions de caire social.

El 1963 deixa Càritas i funda a Barcelona l'Institut de Sociologia i Pastoral Aplicades (ISPA) (després Institut de Sociologia i Psicologia Aplicades), amb el que realitza més de 40 investigacions en el camp de la sociologia religiosa, que alterna amb altres camps, com són la planificació de serveis socials, l'educació, turisme, migracions, economia, empresa, etc. En total, suma en el seu compte més de 150 estudis.

De 1971 a 1977 dirigeix l'Escola de Formació d'Investigadors Socials i el 1977 funda la Càtedra de Gerontologia, que imparteix cursos de formació per als professionals que treballen en la cura de vells.

Entre els seus estudis més interessants cal citar "Sociología religiosa y pastoral de conjunto de la diócesis de Menorca" (1968-69), que va servir de base per a ulteriors reflexions pastorals dels responsables diocesans. Al cel sia.

ESGLÉSIA

DE

MEJORCA

Butlletí oficial
del Bisbat

1945

NECROLOGIA

Dr. Robert Duranstein (Roma)

November 11 1954

Dr. Robert Duranstein (Roma) 1913-1954. Born in Budapest, Hungary, he studied in Rome (1938), Paris (1940), and Rome (1941). He was a member of the Faculty of Letters of the University of Rome (1941-1954).

He was a member of the Faculty of Letters of the University of Rome (1941-1954). He was also a member of the Faculty of Letters of the University of Paris (1940-1954).

He was a member of the Faculty of Letters of the University of Rome (1941-1954). He was also a member of the Faculty of Letters of the University of Paris (1940-1954).

He was a member of the Faculty of Letters of the University of Rome (1941-1954). He was also a member of the Faculty of Letters of the University of Paris (1940-1954).

He was a member of the Faculty of Letters of the University of Rome (1941-1954). He was also a member of the Faculty of Letters of the University of Paris (1940-1954).

He was a member of the Faculty of Letters of the University of Rome (1941-1954). He was also a member of the Faculty of Letters of the University of Paris (1940-1954).